

ELŐFIZETÉS

ELŐFIZETÉS:
Egy évre 24 koron.
Egy hónap 2 korona.

VISSZAJÁRÓ:
Egy évre 20 koron.
Egy hónap 2 k. 40 f.

KIRJUTÁSOK:
4-hasábos péld. az egyszer 20 f.,
minden kövveléskor 15 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és környéki egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 327.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Résevény-
Társaság.
József Köhermeg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1915.

Főszerkesztő:
Stauber József.

Szerda, október 20.

Elfoglaltuk Obrenovácot.

(Csapataink elérték a német sereget a Morava völgyében. — Véresen visszavert olasz támadások.)

Budapest, október 19. (Hivatalos.)

Orosz hadszíntér:

Az oroszok tegnap az alsó Styr mocsár és erdővezetében folytatták támadásaikat. A Deraznotól északnyugatra fekvő Boguslawka falunál az ellenség három ízben intézett eredménytelenül rohamot egy honvédhadosztály hadállásai ellen. Tüzeléssel és közelharcban vertük vissza. A mieink három tisztet és több mint ötszáz főnyi légénységet elfogtak, valamint két gépfegyvert zsákmányoltak. Egy Kulkovicsen túl előnyomuló orosz hadosztályt újra a keleti partra űztünk vissza. Czartorinszk környékén az ellenség egyes pontokon átjutott a Styr nyugati partjára. Itt még folyik a harc. Az oroszok Ratalowkától északra is nagy haderővel támadtak. Vissza vertük őket. Egyszáz embert elfogtunk. A helyzet Keletgaliciában egyébként változatlan.

Olasz hadszíntér:

Az Isonzó harcvonalon folyó harcok kiterjedése növekedik. Tegnap délben erős tüzéség heves tüzelést kezdett a Krn-en, a tolmeini hidtőben Canalenal és Plavanál levő állásaink, valamint a görzi hidő és a doberdói fensik ellen. A tüzelés nagy hevességgel este, sőt egyes helyeken éjjel is tartott. A tüzeléstől fedezve, az olasz gyalogság számos helyen támadott. A Krn-en, a Mrzli-Vrhben és a tolmeini hidő állásai előtt az olasz osztagok összes támadási kísérletet gyalogságunk és gépfegyvereink tüzeben, valamint tüzéségünknek oldaluk ellen intézett tüzeben omlottak össze. Az ellenség gyalogsága, ahol támadt, a legsúlyosabb veszteségek mellett menekült vissza lövészárkaikba. Helyenkint beírta azzal, hogy „avanta“-t kiáltott, anélkül, hogy kimozdult volna fedezékéből. Egy, a Monte Sabotino (Salconótól nyugatra) ellen intézett támadást és több, a Peteano melletti hadállások ellen intézett erős előretörést (ez utóbbi hadállások közül már napok óta heves harc folyik) szintén visszavertük. Az olasz gyalogság itt is súlyos veszteségeket szenvedett. Karinthiában és Tiroiban tovább tart az ellenség élénk tüzéségi tevékenysége.

Délkeleti hadszíntér:

A szövetséges hadseregek támadásai tegnap is mindenütt előrehaladtak. A Macsva legnagyobb része birtokunkban van. A Kolubara torolatának mindkét oldalán a folyón átszállított osz. és kir. csapatok éjjel körül elfoglalták Obrenovác városát és az attól délkeletre fekvő magaslatokat. A Belgrádtól délre előnyomuló szövetséges csapatok az ellenséget üldözve, Ripanj-on túl nyomultak elő. Egy osztrák-magyar hadosztály szuronnal foglalta el a Grookától délre levő olgányhegyet és összeköttetést létesített az alsó Morava mindkét partján eredményesen előrenyomuló német hadosztályokkal. Avala körül és a Grookától északnyugatra levő állásokért három napon át folytatott harcokban csapataink tizenöt szerb tisztet és kétezzer főnyi légénységet elfogtak.

A bolgárok elragadták az ellenségtől a pirot-tólkeletre levő első védelmi vonalat és vranje vidékéig nyomultak elő. Hőter altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Egy tisztet és kétszáznegyven főnyi légénységet elfogtunk és két géppuskát zsákmányoltunk. Smoloy vidéken egyik harci repülőnk lelőtt egy francia kétfedelű gépet, a melyet egy orosz törzskapitány vezetett és amely egy angol géppuskával volt felszerelve.

Lipót bajor herceg tábornagy hadcsoportja.

Ujabb esemény nem volt.

Linsingen tábornok hadcsoportja.

A tegnap már jelentett Styr menti harcok reánk nézve kedvezően folynak.

Balkán hadszíntér:

Mackensen tábornagy hadcsoportjával Kövess tábornok hadseregének osztrák-magyar csapatai elfoglalták Obrenovác városát. Belgrádtól délre német-osztrák-magyar csapatok küzdelem után elérték a Vranictól keletre Ripanj-tól délre és a Duna melletti Grookától délre emelkedő magaslatokat. Gallwitz tábornok hadseregének jobb szárnya harc árán elfoglalta a Scone-tól nyugatra tekvő vidéket, valamint Vodanj és Maia hrsna helységeket. Lucicánál, valamint Biozevachtól délre és keletre egészen Misijelovácig a dombvidéket elragadtuk az ellenségtől.

Bojadjeff tábornok hadserege Zajecar-Knjazevac felé, Inovon túl és a piroti katián irányában tovább nyomult előre. Más bolgár csapatok a felső Morava völgyében elfoglalták Vranját és tovább délre átlépték az Egripalanka-stipi vonalat. Legfelsőbb hadvezetőség. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Török hivatalos jelentés.

Konstantinápoly. (Hivatalos.) A főhadiszállásról jelentik október 17-iki kelettel: Dardanella-tront: Az Anaforta-szakaszon felderítő csapatok, kisebb összeütközéseitől és váltakozó tüzéségi párbajoktól eltekintve semmi jelentős esemény nem történt.

Az Ariburnu-szakaszon parti ütegeink elnémitották az ellenséges torpedónaszádok ágyúit, a melyek eredménytelenül tüzeltek állásainkra. E hó 11-én az ellenség 24 órán belül a Sed il Bahr-szakaszon több mint 1000 gránátot lőtt el céltalanul.

A többi hadszíntérről nincs jelenteni való.

Hindenburg Riga alatt.

(Elfoglalták a bolgárok Vranját.)

Berlin, október 19. (Hivatalos.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Lényeges esemény nem volt.

Keleti hadszíntér:

Hindenburg tábornagy hadcsoportja.

Rigától délre csapataink rohammal elfoglaltak több orosz állást és Borkovitschtól keletre elérték a Dünát.

Városok feljajdulása.

Arad, október 19.

Az egész világ egy fatu — a magyar vidéki városok is azok. Mindenütt egyformán drágul a tojás, a zsír, a hus, a baromfi, a zöldség. Mindenütt feneketlen a spekulánsoknak haszonéhsége, a faluból bejövő kolák és tenetelők gögje, amelylyel nem ismernek urat az ő árszótóló hatalmuk fölött. Mindenütt egyformán hangzik a városok szabott fizetésből, vagy szük munkabérből ékö népe felé: ha nem akarnak ennyit fizetni, hát haljanak éhen! A Kőrös, a Tisza, a Bega partján egészen egy megy, mint a Maros mentén. Az egyik városban talán különb a polgármester, mint a másikban, az egyikben keményebb öklü a főkapitány, mint amannál: de a mai árdrágító törekvésekkel szemben nem tud elég okos lenni a polgármesteri zseniálítás és nem tud elég erélyt alkalmazni a főkapitányi hatalom.

Nincs semmi csodálni való rajta, hogy azon a tanácskozáson, a melyet három vidéki város kiküldöttei ma Aradon tartottak, a panaszok egybehalmozásán, a fölajdulások visszhangján kívül egyéb nem történt. Hiszen Nagyvárad, Temesvár, Szeged és Arad, ha akarna se tudna olyan zárt egységet teremteni, a melyen belül az árakat becsületes nivóra lehet leszorítani. Sorompókat állítani nem áll módjában s ha közösen alacsony maximális árakat állapítanak meg, azzal a négy város ép úgy jár, mint a hogy eddig az egyes járt: az élelmiszer nemcsak az egyik várost kerüli el, hanem mind a négyet s megy Kassára, Debrecenbe, Győrbe, sőt a fővárosba és Ausztriába. Ilyenformán még az összes városok összefogódzása se változtatna az állapoton. Nagyobb ur ma egy rizsban, vagy egy sertéskupec, mint Magyarország valamennyi szabad királyi városa.

Mindazonáltal helyeselhető a mai értekezletnek az a határozata, a mely az összes városok egybehívását sürgeti. A városok állásfoglalása, demonstrációja nem egy alkalommal fejezte ki az ország városi középosztályának, tehát a nemzeti értelmiség egyik leghasznosabb, legdolgosabb részének óhajait és követeléseit. A vidéki városok képviselőinek összejövele a komoly, energikus tiltakozás hangján fejezte ki a polgárság nevében, hogy ez nem mehet tovább. Ha az országban a lakosság egyik része a másik rovására gyarapszik, ha az egyik pénzösségben tud, mialatt a másik a legszükségesebb ennivalókat se tudja megszerezni, ha lehetővé válik, hogy a legprimitív spekulációval, a készletek összevásárlásával, visszatartásával, vagy csak márhólnapra való továbbadásával milliókat keresnek s a drágaságot a végtelenségig fokozhatják: ez az egyensúly olyan megbillenésére vezethet, amely a legkomolyabb következményekkel ijeszt bennünket.

És nem a magunk ideáinak szeretete nyilatkozik meg abban, amikor

a fölött való örömiinket fejezzük ki, hogy a városok kiküldötteinek tanácskozása az aradi álláspontot fogadta el. A mai helyzetben nem is látszik a drágaság vadrongetegéből egyéb kibontakozás lehetősége, mintha az állam az árak maximálása mellett az összes élelmicikket kisajátítja és azok értékesítését, amint az a gabonafélékkel történik, egyetlen egy, az állam által hatáskörrel felruházott szerv végzi. Az üzérkedés, *Preistreiberei*, a háboru kihasználása már eleget pusztított. Jöjjön végre a kormány és teremtsen rendet és olyan állapotokat, amelyeket el lehet viselni.

Jegyezzünk
a harmadik hadikölcsönre!

Nincs célja a franciáknál a további vérontásnak.

(Kezdődik a kijózanodás. — Sietve hagyja el az entente a Gallipoli térszögletet.)

Tájékoztató tudósítás.

Stockholm, október 19.

Az Aftonbladet katonai munkatársa a francia offenzíva kilátásairól és a nyugati front várható eseményeiről a következő érdekes cikket írja:

A Marne melletti ütközet után a franciák Joffret nemzeti hősként ünnepezték és a világtörténelem legnagyobb hadvezérei mellé állították. Pedig az átszaporításra, ami a francia sereget megmentette, Joffret a körülmények kényszerítették. A németek jobbszárnyának átkarolása nem sikerült és még kevésbé sikerült a többi áttörési kísérlet is. Ezzel szemben a németek nyugati hadseregének vezérei minden eddigi francia támadást sokkal kisebb száma csapatokkal sikeresen utasítottak vissza.

Joffre decemberi első áttörési kísérlete a franciáknak 150.000 emberébe, a második reimsi kísérlet 45.000 emberébe, az angolok *neuvo-chapellei* „győzelme” (amelynek eredménye számukra egy rendes katonai gyakorlat nagyságu terület-nyereség volt) 13.500 emberébe, került. A Loreto-magaslatokért vívott küzdelem 200.000 embernyi veszteséggel járt, a most dúló harcok pedig minden bizonynyal még nagyobb és véresebb veszteséget jelentenek a szövetségesek számára. Mindezekből kitűnik, hogy a szövetségesek haderőinek jelentékeny gyarapítására volna szükség ahhoz, hogy a jövőben jobb kilátásokkal vehessék fel a küzdelmet a németek ellen.

Az angolok az utóbbi időben tagadhatatlanul jelentékeny számú katonasággal segítették francia szövetségeseiket. Ezek azonban egyáltalán nem nevezhetők elsőrendű csapatoknak, tisztjeik pedig három hónapi kiképzés után indultak a frontra. A Lillától délnyugatra történt legutóbbi angol támadások világosan bebizonyították, hogy ezzel a brit anyaggal nem lehet a harcmezén német csapatok ellen eredményt elérni. Így az angol sereg gyarapítása, amely állítólag öt hadtestnek felel meg, egészen értéktelen emberanyag gyarapodást jelent.

Franciaország nem rendelkezik kellő számú tartalék felett és azok a legfiatalabb emberek, akiket idő előtt zászló alá szöhitettek, még a szenvedett nagy veszteségeket sem bírják némiképpen pótolni. A színes csapatok érték-

telenségéről minden katonai szakember kellőképpen meggyőződhetett. Ezenkívül a franciák kénytelenek voltak a Dardanellákhoz és a Balkánra is segédszerepeket küldeni és így természetes, hogy a francia sereg létszáma a jövőben sem emelkedhetik a nyugati fronton. Végeredményében marad tehát az említett öt angol hadtest, amivel szemben Németországnak gazdagabb emberanyaga és példás tisztikara van, eltekintve attól, hogy Németország immár megszabadult a keleti nyomástól, stratégiai helyzete Oroszországban sokkal kedvezőbb, mint valaha a háboru folyamán s ezért könnyen küldhet keleti frontjáról úgy a balkáni, mint a nyugati front megerősítésére megfelelő számú csapatot.

Igy mindenki könnyen láthatja azokról a kilátásokról, melyek az entente nyugati seregeit az időközben jelentékenyen megerősített német harcmezén áttörése tekintetében kecsesgetik. A legutóbbi nagy támadás eddigi offenzíva eredménye egyedül az lehet, hogy a francia hadsereg még jobban meggyöngyül és azt hisszük, hogy a francia nép végre is be fogja látni, hogy a további vérontás rája nézve egészen céltalan.

A világháboru bármelyik harcmezére tekintünk, a helyzet mindenütt a központi hatalmakra nézve kedvező. Sőt tisztán látható, hogy a helyzet a központi hatalmak részére napról-napra javulni fog és nem vagyunk messze attól az időponttól, a mikor a gallipoli-félszigeten levő angol-francia csapatoknak sietve kell majd a török területet elhagyniok.

Balkán kizárólag a központi hatalmak és szövetségeseik hatalmában lesz és a törökök máris készülnek a nagyarányú támadásra Egyiptomban. Hogy meddig kell várni arra, a míg az angolok is belátják a további ellenségeskedés hiábavalóságát, azt a jövő fogja megmutatni.

VÁROS ÉS MEGYE

Városi közgyűlés. Az Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottsága által október hó 27-én délután 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésben tárgyalás alá kerülő ügydarabok sorrendje a következő: 1. Polgármester havi jelentése. 2. A tanács előterjesztése a hadikölcsön jegyzése tárgyában. 3. A tanács beterjeszti az 1914. évi háztartási, tiszti nyugdíjalap és gyámpénztári számadásokat. 4. A tanács előterjesztése a Nagyvárad-uti aszfalt burkolási költségeinek mikénti fedezése tárgyában. 5. A kereskedelmi és iparkamara előterjesztése az Ausztriával kötendő gazdasági kiegyezés ügyében. 6. Ziffer és Holka cég felebezése a tanácsnak a jövő évi irógépkellékek szállítása ügyében hozott határozata ellen. 7. A tanács előterjesztése a hatósági mérészók végleszámolása tárgyában. 8. Gálóc József mészárosnak egységárainak felemelése iránti kérelme. 9. A tanács beterjeszti az 1916. évben szükséges mész és cement szállítása iránt megtartott árlejtés jegyzőkönyvét. 10. A tanács előterjesztése a kőfe-árak szállítása tárgyában. 11. A tanács előterjesztése a városi kocsisok és utcaszögép kezelők fizetés javítása tárgyában. 12. A tanács előterjesztése gépirókelékek szállítása iránt megtartott árlejtés eredményéről. 13. A tanács előterjesztése az Adusz Lázár által bérben birt üzemeltetésű újabb bérbeadása tárgyában. 14. Az Aradvármegyei Gazdasági Egyesületnek felbontása a tanácsnak azon határozata ellen, amellyel a perköltség megtérítését megtagadta. 15. A tiszti ügyészség beterjeszti Illin Lázár, Vulcu I. Maxim és Fekete Józseffel megkötött szerződéseket jóváhagyás végett. 16. A tanács beterjeszti a földárverésekre vonatkozó jegyzőkönyveket jóváhagyás végett. 17. A tanács előterjesztése a Maros-parti védőtöltés javításával kapcsolatos munkák elvégzése iránt.

Nist elvágta a bolgárok Szalonikától.

(A bolgár vezérkari főnök nyilatkozata. — Véres csaták Vranjáért. — A bolgárok előnyomulása Szerbia mai fővárosa felé.)

— Távirati tudósítás. —

Berlin—Szófia, október 19.

Nemsokára kezét nyújthatnak fegyvertársainknak a bolgár csapatok.

Berlin. A Berliner Tageblatt szófiai tudósítója beszélgetést folytatott Sostoff vezérkari főnökkel. A beszélgetésről a következőket táviratozza:

Azzal a kérdéssel kezdtem a beszélgetést, hogy mit tart a Szerbia elleni operációról.

A vezérkari főnök nevetelt:

— Remélem, nem kívánják, hogy a háborút mindjárt első napján megnyerjük, de ez a nap legalább eloszlatta azt a gondot, hogy a szerbek meglepő támadásukból előnyt szerezhessenek. A szerbeknek sikerült ugyan a hadüzenet nélkül való hirtelen támadással néhány határállásunkat birtokba keríteni, de mindezekből az állásokból tegnap óta újra kiűzték őket és csapataink már mindenhol felvették az offenzívát. Remélem, hogy az offenzíva gyorsan és eredményesen fog fejlődni.

Arra a kérdésre, vajon a bolgár hadseregek szerb földön állanak-e, így felelt a vezérkari főnök:

— Igen. Csapataink már négy és tizenöt kilométer között váltakozó távolságon benyomultak az ellenség országába. A legfontosabb Tarevosele megazállása, amely a legfontosabb stratégiai pontok egyike, amelyért mi keményen, de eredménytelenül harcoltunk a bukaresti békekonferencián.

— Mennyi időre számítja Excellenciád a bolgár háború tartalmát?

— Nagyon nehéz ilyen dologban előre nyilatkozni, de remélem, hogy minden operációt, terv szerint, nem túl hosszú idő alatt fogjuk keresztülvinni. Minden reményünk meg van arra, hogy a komplikációkat, amelyek a háború tartalmát megtoldhatnák, el tudjuk kerülni, mert eddig, úgy látszik, hogy a négyes-szövetség nem tudja Romániát ellenünk háborúba vinni.

— Ma ugy Athénben, mint Bukarestben — folytatta a vezérkari főnök — meggyőződtek arról, hogy mi csak nemzeti ideálunkat, Szerb-Makedónia birtokát akarjuk megszerezni és hogy épen olyan veszélyes, mint kikötéstalan vállalkozás volna, a felfegyverkezetteket hátra támadni akarni. Nincs messze az az óra, amikor a bolgár csapatok német, osztrák és magyar fegyvertársainknak kezét nyújthatnak.

Szerbia segélykeltése.

Luganó. A Secolo nisl tudósítójának jelentése szerint Szerbiát „vad aggodalom tölti el”. Kétségbeesetten várja az entente segítségét, ami azonban nem jön. Szerbiát Belgium sorsa fenyegeti. Hiábavaló dolog a tekintetben illuziókat táplálni.

Bern. A párisi Petit Journal nisl táviratot közöl, mely a többi közt ezeket mondja:

Itt példátlan az aggodalom és a kétségbeesés. A szerb hadseregnek ez idő szerint 250 ezer katonája van. E pillanatban vonulnak be mindenütt az országban a 19 évesek. A várt segítség csak akkor menthet meg minket, ha addig megérkezik, míg a szerbek északi frontjukat védik s míg a néme-

tek nem nyomultak be az ország belsőjébe. Mackensennek tíz napra van szüksége, hogy a negotini kerületen átjuthasson s nem kell ahhoz harminc nap, hogy Nisben legyen. Segítség, az isten szerelméért!

Nagy csata Vranja és Ristovác közt.

Páris. A Havas-ügynökség jelenté Athénből: Szalonikiból érkezett megbízható hírek szerint nagyban folyik az a csata, a mely Ristovác és Vranja vidékén kezdődött. A szerbek jelentékeny erősítéseket kaptak. A Vranja mögötti távirati összeköttetések megszakadtak.

(A ma este érkezett német hivatalos jelentés szerint a bolgárok már elfoglalták Vranját és átlépték az Egripalánka-stípi-vonalat. Ezzel Nist elvágta Szalonikától. A szerk.)

Szerbia lakossága Albániába szorul.

Genf. Az itteni albán kolónia körében a balkáni események nagy izgalmat keltettek. Hiteles értesülésünk szerint Albánia csakhamar döntő jelentőségű események színtere lesz. Bizonyosra veszik, hogy Szerbia lakosságának nagy része ham rosan átmenekül az albán határon, hol Esszád basa Tirána környékén készül nekik menedéket nyújtani. Esszádnak ezt az akcióját azonban nemcsak az albán törzsek többsége, hanem Olaszország és Montenegró is rossz szemmel nézi. Olaszország, amely Durazzóból visszavonta csapatait, Valona körüli erődítészerű táborba koncentrált albániai expedíciós seregét. Montenegró Bib Doda herceggel, a mirditák vezetőjével kötött megegyezést, ennek híveit felfegyverezte, pénzzel támogatja a Vaskovics tábornokot megbízta Bib Doda akciójának támogatásával. Lásasan fegyverkezik a máti albánok törzse is, amelynek Achmett bég a vezére s amelynek some Wied herceg híveiből került ki. Egészen bizonyos, hogy a megszorult szerbek lassu hátrálással albán területre fognak benyomulni, de ebben őket Tirána környékének megszállásával ugy a montenegróiak, mint a független albánok is meg akarják majd előzni. Mindebből oly összetűközések és előre nem látható komplikációk kerekednek, amelyek az entente balkáni kalandját újabb s meglepészerű kudarcra fogják suttanni.

Hamilton tábornok a bolgár-szerb fronton.

Milanó. Hamilton tábornok Nisből, ahol négy napon át irányította az angol csapatokat, a bolgár-szerb harctérre utazott.

Hamilton hazamegy Angliába.

Amsterdam. Hamilton tábornok Szerbiából visszatér Angliába. Helyette Monroe tábornok veszi át a középtengeri expedíciós sereg vezetését.

Halálos verekezés angol és francia katonák közt.

München. Szófiából jelentik: A görög és francia katonák között véres összetűzés volt Szalonikiban. Jelentik, hogy egy külvárosban a francia és angol katonák benyomultak a házakon és fosztogatni kezdtek. A görög paranc-

nok ennek hírére őrséget küldött ki. Egyik házban nyole fosztogató katonát találtak. Beakarták őket kísérni, de a franciák ellentállottak s lelőttek hat görögöt. Erre a görög őrség négy franciát agyonlőtt, a másik négyet súlyosan megsebesítette.

Tizennégyezer entente katona ment Gewgheli felé.

Rotterdam. A Daily Mail jelenti Szalonikiból: A harmadik görög hadtest parancsnoka rendeletet adott ki, mely szerint a szövetséges tiszteknek köszönni és a katonákkal barátságot kell tartani, miután a szövetségesek Görögország barátai. Hasonló rendeletet adott ki Sarail tábornok a partraszállt csapatok parancsnoka. A görög vasutigazgatóság Szalonikiban parancsot kapott szombaton, hogy hét vonatot a szövetségesek oszlopainak Gewghelibe való szállítására készen kell tartani. Vasárnap tizennégyezer katona indult Gewgheli felé.

Olasz hadüzenet Bulgáriának:

Róma. Itália hadat üzent Bulgáriának, mert megtámadta Szerbiát.

Róma. A Stefani-ügynökség jelenti: Minthogy Bulgária megkezdte az ellenségeskedéseket Szerbia ellen, amennyiben Olaszország ellenségeivel szövetségelt és ennek szövetségei ellen harcol, az olasz kormány a király parancsára kijelentette, hogy Olaszország és Bulgária között hadállapot áll fenn.

Bolgár közigazgatás Egripalánkában

Budapest. A Pester Lloyd tudósítója jelenti Szófiából: A bolgár hatóság Egripalánkán már megkezdte működését. Peosevóban mindjárt a bolgár katonák megérkezése után a bolgár iskolát megnyitották.

Törvény a hadbavonult alkalmazottakról. Budapestről jelentik: A kereskedelmi alkalmazottak és a magántisztviselők egyesületei föliratban kérték a kereskedelmi minisztert, hogy rendeletben mondja ki, hogy a hadbavonulás az alkalmazott jogviszonyát nem szünteti meg, csak felfüggeszti. A miniszter ennek alapján nemrég tanácskozást hívott össze a kereskedelmi miniszteriumba, amelyen Vargha Gyula államtitkár elnökölt. A tanácskozáson azt az alapelvet fogadták el, hogy a hadbavonulás folytán a munkaviszony nem szűnik meg, csak szünetel, ennél fogva az olyan alkalmazottakat, akik a háború előtt legalább négy hónapot alkalmazásban töltöttek, megilleti a felmondási időre járó összeg. A miniszter már készült is egy ilyen értelmű rendelet kiadására, de ekkor több kereskedőfőnöktisztület, több vidéki kereskedelmi és iparkamara küldött a miniszterhez felterjesztést, amelyekben a főnökökre nézve sérelmesnek mondták a tanácskozás megállapításait és azt a véleményüket fejezték ki, hogy a kérdést csak törvényhozás rendezheti. A miniszter eleget tesz a kívánságnak és a törvényjavaslatot már a legközelebbi háborús törvényhozási időszakban fogják tárgyalni.

A becsület, kötelesség és józan ész parancsolja, hogy jegyezzünk hadikölcsönt.

Szeged és Temesvár panaszai az aradi értekezleten.

(Akcióna szólítják fel az összes városokat. — Elkeseredés a kormány hallgatása miatt.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, október 19.

Sok-sok keserűség és a teljes tehetetlenség érzete, az volt a hangulata annak a feltétlenül hasznos eszmecserének, amelyet a közéleti hazafiságok elharapódzása miatt Szeged és Temesvár kiküldöttjei Arad meghívására, ma délután három óra hosszat folytattak. Szalay József szegedi főkapitány, Radocsay László dr. temesvári főjegyző jöttek el, hogy végre az ország három-négy nagy városa kiönse szíve keserűt, hogy döngesse azt a kaput, amely mögé a kormány elzárkózik és a mely mögött siketnek tétetve magát, minden radikális segítséget megtagad. Az aradi értekezlet, amelyen megtudtuk, hogy majdnem valamennyi magyar városban aggodalommal gondolnak a holnapra, két pozitív eredményt szült. 1. Az értekezlet tömörülésre szólítja fel az összes magyar városokat és az aradi határozati javaslat alapján követelni fogják a kormánytól az élelmiszer áraknak, a termelő és fogyasztó szempontjából méltányos maximalizálását, továbbá az összes élelmiszer cikkeknek a kivételes törvényeken alapuló kisajátítását. 2. Az értekezleten résztvevő városok, Nagyváradot is beleértve, akinek képviselője az ottani polgármester belegsége miatt nem jöhetett el, havonta értekezletre jönnek össze, hogy az élelmiszer árakat egységesen állapítsák meg és a mindenütt felesleges cikkek, más szükséges cikkek ellenében egymásnak átengedjék.

— A hadiérdek, a győzelem érdeke kívánja, hogy a helyzetben az egyedül erre képes hatalom, a kormány segítsen, mert amilyen kötelessége a harcban álló, a fronton küzdő hadseregről gondoskodnia, úgy kell a beelő háborút viselő nemzetet támogatnia. Ez a jelszó, amelyet a városok képviselői hangoztatnak és azért akarnak tömörülni és azért akarják egyesíteni a szavukat felemelni, mert a végcél, a győzelem kívánja, hogy a kormányt még idejekorán, még akkor, mikor nem késő, cselekvésre készítsék.

Az értekezleten, amelynek elnöke Lőcs Rezső helyettes polgármester volt, úgy Szeged, mint Temesvár kiváló képviselői rendkívül élvezetes és tartalmas előadásban ismertették mindazt, amit otthon a közéleti hazafiság nagy küzdelmében polgárai érdekében megtettek. Fel-sorolták részletesen mi történt a liszt, hus, tej és tojás ellátás terén és megállapíthatjuk, hogy valamennyi város egyaránt megpróbálkozott a hatósági élelmiszeri üzlettel, a hatósági husszékkel, a piaci rendezéssel és csak részleges sikert értek el. Temesvár például nem maximalizálta a piaci árakat, mert Geml polgármesternek elvi ellensége, mert a helyi maximalizálás a rekvirálási jog nélkül szerint hatástalan. Temesvár a dívidékről kapott marháért még ma is olyan olcsón mér, hogy a vesepecsenye kilója 4 korona 80 fillér. Tej, habár ma már kevesebbet kap a hatósági központ, mert a vidék vajjára dolgozza fel, ma is harminc fillér. Mindez azonban csak részleges siker és annak az eredménye, mint Varjassy Lajos dr. helyesen rámutatott, hogy Temesvár már békében is alkotott közéleti intézményeket és ezzel megelőzte az összes magyar városo-

kat. Ez Németország ereje is, ahol nemcsak az árusítás, de a fogyasztás is szervezve van.

Szeged képviselője is igen elismerésre méltó hatósági tevékenységről számolt be rendkívül érdekes előadásában és bizony az alföldi metropolis sincs irigylendőbb helyzetben, mint mi. Sertés hus és zsír ott is drága és kevés és most kísérletezik majd a város 60 darab sertéssel, ellenben a tavasszal lesz baromfia bőven, mert nagyarányú baromfitenyésztő telepet létesítettek. Lőcs helyettes polgármester megígérte, hogy Aradon is megkísérli egy ilyen telep felállítását.

Hallottuk a részleteket, amelyeket hazáról, itthonról ismerünk és amelyek felsorolása felesleges. A közéleti hazafiság tagjai, akik a mai értekezleten a tanács tagjaival együtt résztvettek, elégtétellel hallgatták, hogy az ő lelkiismeretüket nem terheli mulasztás, mert amit a helyi hatóságnak megvalósítására javasolni lehetett, azt javasolták és a tanács legelőbb esetében meg is valósította az eszméket. Azonban a szegedi és temesvári kiküldöttek egyaránt hangsúlyozták, hogy hiába való volt még ideig-óráig a törvénysértés, a kivételi tilalom alkalmazása is, a falu háboróját a város ellen a kormány segítsége nélkül megvívni nem lehet.

Egyhanguan az a vélemény alakult ki, hogy az a határozati javaslat, amelyet Arad város közgyűlése hozott és amelyet Varjassy Lajos dr. kamarai főtitkárnak az értekezleten elhangzott beszámolója szerint, a városok kongresszusa elfogadott és a kormányhoz juttat, az az alap, amelyen a városoknak össze kell fogniuk és a kormánnyal szemben követeléseiket fel kell állítaniok. Azt kell a legkidomborodóbb elvi szempontul kitűzni, hogy a rekvirálás eddigi formája hatástalan és a kivételes törvényeken alapuló kisajátítás segíthet csak az országon. Szeged főkapitánya igen helyesen részletezte, hogy a maximális árak megállapításánál még a kocsiúton magasabb árát is figyelembe kell venni, de ha méltányosan megállapították az árat, akkor lassan hozzá, hogy az élelmiszer el is jusson azon az áron a közönséghez és az élelmiszer ne lehessen bőséges cikk, amely a termelőtől a fogyasztóig hat kézen megy keresztül.

Az értekezlet, amely az első lépés volt ahhoz, hogy legelőbb az ország egy tekintélyes része hallassa a szavát, helyesléssel hallgatta Múlek Lajos dr. keserű kifakadásait, aki rámutatva arra, hogy a kormány egy-egy felírt hónapok múlva sem válaszol, óva intette attól a kormányt, hogy siketnek mutakozzék az országosan elhangzó panaszokkal szemben, mert ennek az eredményét, következményeit megfócsolni nem is meri. Ha a kormány eltűri, hogy például a Hitelbank legyen a legnagyobb zsirkereskedő, ha a nagy bankokat dédelgeti, a dolgozó városokkal szemben, akkor erre a városoknak és feleletet kell adni. A városok kongresszusán Bárczy István be fog számolni néhány nap múlva a kormánnyal szerzett impresszióiról és ha azok nem kielégítőek, akkor maga a kongresszus hívja össze egy országos demonstrációra a városokat, ahol az aradi határozati javaslat érvényesítését kell követelni.

Az értekezlet ezután még azt határozta el, hogy a városok havonta egyszer felváltva mindig másutt jöjjenek Jászó tanácskozással és ott az élelmiszerek árának egységes megállapításának módjait, valamint az egyik helyt felesleges élelmiszerek átengedését a másik törvényhatóságnak, beszélik meg és hajtsák végre.

Minden ötven koronás kötvény jegyzése egy-egy csöpp, melyekből milliárdok lesznek a hadsereg számára.

Anglia és Franciaország egyetértése.

(Viviani és Grey táviratváltása.)

Távirati tudósítás.

London, október 19.

A Reuter-ügynökség jelenti: Viviani francia miniszterelnök Delcassé lemondása alkalmából táviratot intézett Edward Grey angol külügyi államtitkárhoz. Viviani táviratában biztosítja Greyt, hogy abban a pillanatban, amikor a francia kabinetben változások történnek, személyes nagyrabecsülését fejezheti ki az angol külügyek irányítója iránt, akivel közli, hogy a köztársaság szilárdan el van határozva, annak a politikának a követésére, amely Franciaországot eddig Angliával összekötötte. Grey megköszönte a táviratot és válaszában biztosítja Franciaországot Anglia tartós és szilárd közreműködéséről. A szövetséget a legutóbbi év eseményei, amelyben a francia és angol csapatok egymás oldalán küzdöttek, még jobban megerősítik.

Elismerik az angolok a németek fölényét.

London. A Times haditudósítója jelenti az angol nyugati főhadiszállásról: A német tüzérségi tüzelés heveségének és tontosságának bizonyítéka az, hogy az angolokat, akik mintegy 1000 yardnyi lövészárkot foglaltak el Hülluchtól délre és nyugatra, aránylag rövid idő alatt ismét kidobták onnan a németek óriási tüzérségi fölényükkel.

A Zeppelin támadás.

London. A Daily News jelenti a London ellen intézett német légi támadásokról: A London felé érkező Zeppelinek a bombákat hihetetlen sebességgel dobták le. A Zeppelinek gyorsan érkeztek az angol fővárosához és így minden előzetes figyelmeztetés lehetetlen volt.

Élisültyedt hajók.

Geife. A Nordland Poston közli: A svéd külügyminisztérium Péttervárról azt a jelentést kapta, hogy a Nicke nevű svéd gőzöst Gefléből jövet egy angol tengeralattjáró megállította és Revalba vitte magával. A svéd gőzös vasérorakománnyal Luleából Stettinbe igyekezett.

St.-Louis. B'ak-Deep kikötőt elzárták a hajózás elől. Hír szerint ennek az az oka, hogy ott egy angol torpedónaszád elsüllyedt.

London. A Lloyds jelentése szerint a Salerno nevű norvég gőzös, mely 2400 tonnás, elsüllyedt a gőzös legénysége megmenekült. A jelentéshez a Wollf-ügynökség megjegyzi, hogy a Salerno angol gőzös, amely a Wilson Line angol hajózársaság tulajdona.

A harmadik hadikölcsön jegyzései.

(Arad milliói a hadseregnek és a nemzetnek. — Eddig három milliónál több a jegyzés.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, október 19.

Husz millió koronát tett az első két hadikölcsön mindegyikénél a haza oltárára Arad. Tört kézzel, minden arra hívott tényező buzgó közremunkálkodásával áldozott Arad polgársága akkor, amidőn a harctéren legnehezebb napjainkat éltük, amikor a Kárpátok falánál tartóztattuk fel az ellenség hőmpölygő hullámvérését és aggódó szemmel néztünk a Balkán felé, a bizonytalanságban forrongó balkáni semleges országok felé. Ma, amikor csupa fény, csupa diadal, csupa siker int felénk a harcterekről, amikor határaink minden pontján távol áll tőlünk az ellenség, képzelhető-e másként, mint úgy, hogy a harmadik hadikölcsön felhívására minden eddigit meghaladó bőséggel árad be a pénz. Az a pénz, amelyet a nemzet fiai adnak a létéért, a megerősödésért diadalmasan küzdő nemzetnek.

Ez a tudat, ez a gondolat, hogy most a ragyogó és dicsőséges napokban megkettőztett bőséggel kell odaadnunk mindent a hazának, kifejezésre jut az imponáns készségben, amellyel a hadikölcsön jegyzése megindult és az első napokban is nagy lendülettel folyik. Aradon a jegyzések összege ma meghaladta már a harmadik milliót, pedig a két első napon még nem történtek meg; a kétségtelenül várható milliós jegyzések és ez a három millió korona két pénzintézet már perfektuált fél-milliós, Weiss Márkus és Fiai kétszáz ezer, koronás és Koch Sándor 100.000 korona jegyzésén kívül csupa száz ezer koronán alul maradó tételekből gyűlt össze. Mint az előző hadikölcsönöknél: most is a középosztály, az ipari és kereskedelmi világ niet legjobban és legteljesebb készséggel elagot tenni a hazafias kötelességnek.

Az aradi intézeteknél történt jegyzések összege a mai második napon 3.228.150 koronára emelkedett.

Aradi Első Takarékpénztár.

A mai napon a következő nagyobb jegyzések történtek: Kuttin Gyula 50.000 korona, Bartóky László 20.000 korona, Eles Armin 10.000 korona, Iltsi Adler Tibor 10.000 korona, Fényes Dezső 6000 korona, Borszék Ferenc 1500 korona, Kuthy Géza 1200 korona, Veres Dezső 1000 korona, Apróbb tételekben 2900 korona. Összesen 102.600 korona jegyzés történt a mai napon, vagyis az intézetnél idáig perfektuált jegyzések összege meghaladja a kilencszáz ezer koronát.

Az Aradmegyei Takarékpénztárnál eddig összesen 325.000 korona hadikölcsönt jegyeztek. Ma többek között a következők jegyeztek nagyobb összegeket. Leopold Zsigmond 40.000 korona, Löffler Jakab 30.000 korona, Vámos Antal 25.000 korona, Eles Armin 10.000 korona, Seidner Bernátné 10.000 korona, Herz Andor dr. 6000 korona, Rosenfeld Herman 5000 korona, Vajda Péter 5000 korona, Zambó Rozál 4000 korona.

Az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztárnál

tegnap és ma összesen 349.000 korona hadikölcsönt jegyeztek. A mai jegyzések összege 127.000 korona, ebből 90.000 koronát a MAV. kölcsönös képviselési alapja jegyzett.

Az Aradi Ipar- és Népbank

ma is megtartotta azt a vezetőhelyet, amelyet a harmadik hadikölcsönre történt legnagyobb összegű — immár az első milliót megközelítő — jegyzéseivel elfoglalt. A mai nagyobb jegyzések az intézetnél a következők:

Richter Antal (Békéscsaba) 20.000 korona, Vésztői Gazdasági Takarékpénztár (Vésztő) 15.000 korona, Békéscsabai Aruforgalmi R. T. (Békéscsaba), 15.000 korona, Nemeskey Andor (Békéscsaba) 10.000 korona, Gorkó György (Békéscsaba) 6000 korona, Székely Lajos dr. (Békéscsaba) 5000 korona, Ormándy János (Békéscsaba) 5000 korona, Popovits Viktor (Békéscsaba) 3000 korona, Muntján Sándorné (Békéscsaba) 3000 korona, Zs'ros András (Békéscsaba) 3000 korona, Kitka György (Békéscsaba) 3000 korona, Markovits Zsigmond (Békéscsaba) 3000 korona, Wallerstein S. Samuelné (Békéscsaba) 2500 korona, Gráb Dóra (Békéscsaba) 2000 korona, Weisz Lili (Békéscsaba) 2000 korona, Gyárfás Józsefné (Magyaróvár) 2000 korona, Kovács Réza (Arad) 1200 korona, Laurinyecz György (Békéscsaba) 1000 korona, Kisebb jegyzések 2650 korona. Összesen 104.350 korona, az első napi jegyzés 865.000 koronájával együtt összes jegyzés idáig 969.350 korona.

Az Aradi Polgári Takarékpénztárnál

a mai jegyzések összege 50.000 korona. Ebből Fischer Jenő dr. 2000 koronát, Braun N. Antal 5000 koronát és Klein B. Vilmos 5000 koronát jegyzett. Az intézetnél összesen 250.000 koronát jegyeztek eddig.

Az Aradi Általános Takarékpénztárnál

a jegyzések összege a mai jegyzésekkel elérte a 100.000 koronát. A mai jegyzések között vannak: Grünberger Mór (Kévermes) 5000 korona, Beamter Odón (Pankota) 5000 korona, Braun Ignác 1200 korona. Egyéb jegyzések 5000 korona.

Az Aradi Kereskedők Takaré- és Hitelszövetkezeténél

a mai napig 84 tételben 105.000 korona hadikölcsönt jegyeztek. A heti befizetéses hadikölcsön jegyzés iránt növekvő érdeklődésre jellemző, hogy nemcsak a legtávolabbi vidékről jelentkeznék nagy számmal a kölcsönjegyzők, hanem más vidéki intézetek is érdeklődtek a kölcsönjegyzés ily formája iránt, hogy azzal a maguk körében a harmadik hadikölcsönnek propagandát csináljanak.

Az Aradi Kereskedelmi Banknál

eddig összesen 46.800 korona jegyzés történt. Nevezetesebb jegyzések: Mahler Ádám (Elek) 20.000 korona, Mahler József (Elek) 10.000 korona, Eissle Jakab (Zádorlak) 2000 korona, Róth József (Zádorlak) 5000 korona, Lorch Mátyas (Arad) 1000 korona.

A Közgazdasági Bankban

ma 16.750 koronát jegyeztek. Ebből Kékényesy Imre bécsi nagykereskedő 5000 koronát jegyzett. Az intézetnél összesen 30.800 korona jegyzés történt a harmadik hadikölcsönre.

A Központi Takarékpénztárban és a Viktória Takarékpénztárban ma is élénken folytak a jegyzések.

Kóburg Lipót herceg megvakul a vitrioltól.

(Lakására csalta az öngyilkos urikeány.)
(Bécsi tudósítónktól.)

Bécs, október 19.

A Kóburg Lipót herceg ellen elkövetett merényletről most a következő részletek váltak ismeretessé: A merénylet vasárnap délután Rybiczka Helén Marokko-utcai lakásán történt. A herceg gyakran megszokta látogatni barátját ennek lakásán. Vasárnap este is nála időzött a herceg. Rybiczka Helén kénsavat öntött a herceg arcába és azután mellbelőtte magát s azonnal meghalt. Rybiczka Helén a bécsi rendőrizgatóság nemrég elhunyt kormánytanácsosának volt a leánya.

Más forrásból a következőket jelentik az esetről: Rybiczka Helént igen tehetséges hangverseny énekesnőnek tartották. Kóburg Lipót herceghez évek óta tartó barátság fűzte és a herceg gyakran fölkereste. A legutóbbi időben azonban a viszony elhidegült és a herceg szakítani akart a fiatal hölgygel. Rybiczka Helén végre is megtudta, hogy a herceg a viszonynak teljesen véget akar vetni. Vasárnap délelőtt a művésznő levelet küldött a hercegnek, a kit arra kérte, hogy délután öt órakor jöjjön el a lakására, élőszóval majd el lehet osztani a k'öcsönös félreértéseket s ha nem, akkor barátságban elválhatnak. A herceg elgeget tett a meghívásnak. Este hat óra felé a ház lakói hirtelen lármát hallottak, a művésznő lakásán az ajtót csapkodták és azután látták, a mint a herceg lerohan a lépcsőn. Balkezét a szemé elé tartotta és jobbával a karjába fogózott. Majd ezt kiáltofta:

— Istenem, istenem, megvakultam.

A herceg beszállt a kocsijába, amelyen a Löw-féle szanatóriumba hajtatott. Az orvosok megállapították, hogy sérülése igen súlyos. Rybiczka Helén kénsavat öntött a herceg szemébe.

Hétfőn délelőtt műtétet végeztek a hercegen, kivették a jobb szemét, de attól tartanak, hogy a másik szemét is el kell távolítani. A herceg élete azonban egyelőre nem forog veszedelemben.

A Marokko-utcai ház lakói, alig hogy a herceget lesietni látták, az énekesnő lakásából fegyverdörejt hallottak. A lakás ajtaja kívülről nem nyílt és csak akkor tudtak behatolni, mikor az ajtót egy lakatos kinyitotta. Az ebéd közben a fiatal hölgyet egy székbe dőlve találták, a melléből vér szivárgott. A mentők már csak a halált konstatahhatták. A holttestet a házban hagyták és a boncolást mellőzték. Írásbeli feljegyzést nem találtak, a rendőrség azonban lefoglalta a hercegnek az énekesnőhöz intézett leveleit, valamint azokat a fényképeket, amelyek a herceget és az énekesnőt együtt ábrázolják, ezeket a fényképeket közös utjuk alkalmából — igen sokat voltak Abbaziában — készítették magukról.

Egyik olvasónt, aki az Aradi Közlöny mai számában olvasva Kóburg Lipót herceg és barátjának, Rybiczka kisasszonynak abbáziai szerepléséről, felujította abbáziai emlékeit s a következőket írja nekünk:

A múlt év tavaszán előkelő nemzetközi társaság gyűlt össze az abbáziai strandon. Az előkelő vendégek közül feltűnt Lipót kóburgi herceg s hölgykisérője, sz a fejedelmi szépségű, nagyon díszkrét viselkedésű és rubázatu hölgy, akiől szélletben azt hitték, hogy a herceg menyasszonya. Elváhatatlanul egymás társaságában voltak a herceg és barátja, együtt

lehetett őket látni délelőtt a strandon és a kaszinóban, délután a parkzenénél, este a dinérenál. Ugyanekkor Abbáziában voltak Boris bolgár trónörökös és Cyrill bolgár herceg, Ferdinánd cári fiai, akiket gyakran lehetett nagybátyjuk, a Rybiczka kisasszony társaságában látni. Másik előkelő vendége volt Abbáziának Albert Joachim porosz herceg, aki mint zeneszerző is elismerést és babért aratott. Joachim herceggel is ott volt barátja, de míg Rybiczka kisasszony maga volt a megtévesztett egyszerűség, diszkrét elegancia, addig Joachim herceg barátja pompázó eleganciájával tündökölt s

naponta ötször-hatszor váltott toalettet. Joachim herceg és barátja is ellátogattak a kaszinóba, de míg Kóburg herceg és Rybiczka kisasszony mindig délután, a porosz herceg este. Lipót herceg külsőben soha egy krajcárt sem kockáztatott a lovacska játékon: alkísírte a játéktérbe barátját, aki ott minimális tételekben játszott, de ő maga le sem ült a játékasztalnál, hanem fel s alá sétált a tereben s legtöbbször jókedvűen, magyar nyelven diskurált el a jelenvolt magyar urakkal. Az életvidám hercegről senki sem hitte volna, hogy talán gyilkosát becézgeti, dedelgeti.

Románia a döntés küszöbén áll

(A kormány Görögország magatartásáról. — Hosszu lesz a szerb háború? — Makedóniában dől el a világ sorsa.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Bukarest, október 19.

Románia még nem döntött.

Bukarest. Bratianu miniszterelnök vasárnap reggel sürgős minisztertanácsot hívott össze Costinesku pénzügyminiszter lakására.

A tanácskozáson a miniszterelnök tudtára adta a kormány tagjainak, hogy a Balkánon történő események egy új akció megkezdésére kényszerítik őt. Beszámolt a miniszterelnök arról is, hogy a szövetségesek Szalonikiben csapatokat tettek partra és kijelentette, hogy biztos értesüléssel vannak arról is, hogy Oroszország el van határozva a Balkánon teendő erélyes akcióra. Ezután a miniszterek között tanácskozás kezdődött, melynek határozatait a legnagyobb titokban tartják. Mindössze annyi szivárgott ki, hogy a kormány a döntő elhatározás küszöbén áll.

Belga agitátor Bukarestben.

Bukarest. Colombe, a belga hadsereg műszaki ezredese, agitáció céljából Bukarestbe érkezett október 15-én, a hol nagyobb politikai megbízásoknak akart eleget tenni. A nap tolyamán a ruszofil politika több faktoraival tolytatott tanácskozásokat, majd általános meglepetésre, még 15-én este elhagyta Bukarestet és Unghenin át Oroszországba utazott. Ruszofil körök Colombe ezredes hirtelen elutazását azzal magyarázzák, hogy a romániai orosz agitáció eddigi működésével és sikereivel nem volt megelégedve.

Új helyzet a Balkánon.

Román kormánylap Görögország szerepéről. A román kormány hivatalos lapjának a Viitorulnak október 18-án megjelent száma a következőket közli:

Az osztrák-magyar-német csapatok szerb területen vannak, Bulgária pedig megizente a háborút Szerbiának. Ez a két tény kétségtelenül kezdete a balkáni helyzet tisztulásának, mely a világháború óta mindig egy nagy és érthetetlen rejtély volt. Mindenki tudta jó előre, hogy a nagy háború, melyet egy balkáni állam okozott, egyik fő epizódja a Balkán felosztásán fog lejátszódni. Ezt a feltevést csak megerősítette Törökországnak a központi hatalmak mellett történt beavatkozása és különösen az angol és francia flotta dardaneliai expedíciója.

Az a tény, hogy Görögország megongorodt Szalonikiben az angol és francia csapatok partraszállását, az a tény, hogy Zaimisz mi-

niszterelnök a kamara ellenzékének bizalmát kérte — amit meg is fog kapni — biztosítéka egy semleges jóakarata, amellyel Görögország az entente hatalmak iránt van. Ez mutatja az azt is, hogy Venizelosz politikájának legalább is egy része megmaradt és hogy Venizelosznak visszavonulását egy lehet értelmezni, mint a görög állam akciójának szabályozását. Ebből következik, hogy a balkáni helyzet a tisztázódás felé közeledik. A török-bolgár barátság, Bulgáriának a központi hatalmak mellett történt beavatkozása és Görögország várakozó álláspontja, mind bizonyítéka annak, hogy a négyesszövetség balkáni céljai kristályosodni kezdenek és pedig oly értelemben, mint azokat a francia miniszterelnök nyilatkozatában körülírta.

A francia miniszterelnök azt állította, hogy a balkáni akciót illető angol-francia egyezség teljes. Ez az egyezség megnyilvánult a szövetséges csapatok Szalonikiben történt partraszállásával. Viviani hozzáfűzte, hogy Oroszország is csapatokat fog küldeni a Balkánra, hogy együtt küzdhessenek az angol-francia csapatokkal, azt akarván ezzel mondani, hogy ezáltal Oroszország, amely eddig habozott, hogy küzdjön-e egy szláv állam ellen, félre akarja tenni ezt a lelkiismereti kérdést, mivel az illető állam sem habozott vele szemben ellenséges álláspontot foglalni el. Mindebből kitérünk — mondta Viviani, — hogy ezek az államok fenn akarnak tartani a bukaresti béke által teremtett helyzetet.

Az osztrákok, magyarok és németek együttműködésben a bolgárokkal offenzívába mentek a szerbek ellen s ez az offenzíva Szerbia északi részén játszódik le. Az offenzíva azonban kényszerítő módon le fog húzódni a bolgárok által ohatott Makedóniába. Amint kétség kívül áll, hogy időre lesz szükség, míg az entente csapatokat szállíthat a balkáni akcióhoz, előrelátható, hogy az ellenségeskedések is itt hosszabb ideig fognak tartani és hogy a döntő akció nem fejlődhet ki, csak néhány hónap múlva. Addig is Görögország meg fogja állapítani állásfoglalását harmoniában politikájának vezérelveivel, úgy, hogy azt lehet mondani, hogy Makedóniának vérszátott földjén, ahol annyi nép érdeke ütközik össze, lesz az új népek csatája.

Románia ismeri Görögország szándékát.

Bukarest. Lapjelentések szerint Bratianu miniszterelnök a vasárnapi minisztertanácsban bejelentette, hogy a görög kormány hivatalosan közölte azt a szándékát, hogy Bulgáriának Szerbia ellen való támadása folytán keletkezett helyzettel szemben semleges maradjon.

Aki nincs a harctéren: pénzével harcolhat a hazáért! :: :: ::

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Szerda: „Sibill” operett.

Csütörtök: „Kis Király” operett, új betanulás.

Péntek: „Lyon Lea” újdonság, először.

Szombat: „Lyon Lea” másodsor.

* A színház hírei. Szibill Horváth Mivel szerdán kerül színre, míg a többi szereplők maradnak a régiak. Csütörtökön „A Kis Király” nagyszabású operett kerül színre Várady Margit és Horváth Mivel együttes fel-léptével. A címszerepet ismét Barics Gyula játssza, aki kreálója volt az aradi bemutatón. Győző játssza Puckot, a többi szerep marad részben a régi kezekben. „Lyon Lea”, Bródy Sándor szenzációs színjátékából naponta folynak a próbák, a társulat nagy ambícióval készül a rendkívül hatásos újdonságra, melynek bemutatás előadása péntekre, 1. hó 22-re van tervezve. Az újdonságban főszereplők K. Kápolnay Juliska, Várnay, Kertész, a többi szerepeket is a társulat elsőrendű tagjai játsszák.

* Katonáink. Legközelebb indult meg a fenti cím alatt a paritás kedvéért egy német, mint magyar borítékban egy gazdagon illusztrált, magas technikai színvonalon álló képes folyóirat. Havonként kétszer bocsátja benne világgá a szerkesztőség a harctérről összegyűjtött jól sikerült fényképfelvételeket nyolc nyelvű rövid képmagyarázattal ellátva. E képes újság füzetek egyenként is kaphatók 20 filléres rendkívül olcsó árban, melynek Magyarországon való terjesztésével Boukó Gyula Grill-féle udvari könyvkereskedése van megbízva, azonban kapható minden könyvkereskedésben és dohánytársaságban, esetleg a terjesztő cégnél, Budapesten V., Dorottya-utca 2. sz.

* Nordisk-hét az Apollóban. („A fürdőző Nimpha” és „A bajadér halála”). A Nordisk-filmgyár újdonságai egymást követik az Apolló-színház műsorain. E héten minden műsorra jut egy-egy Nordisk-újdonság. Ebben az órában az Apolló-színház utolsó helyig megtelt nézőtere még Fröhlich Etza csodás alakításában gyönyörködik s holnapra már egy másik Nordisk-újdonságot jelent az Apolló-színház direktora. A bajadér halála a címe a szerdán bemutatásra kerülő Nordisk-dramának, amelynek a főszerepét Rita Sacchetti játssza. Rita Sacchetti-vel a legkülönösebb mozdídarabokban találkozott már a mozilátogató. E kiválóan nagytehetségű filmtragika művészete oly széles skálájú, hogy a legkülönösebb miljökből tudja legjobban megtalálni méltó kereteit. Új darabja, amely a szombaton első alakítása, a nagy művésznek legkiválóbb, legszebb szerepét tartalmazza. A miljö egészen új: A színekben dus India, amelyről oly csodálattal olvastunk a Kipling novelláiban. A szerdai szenzációs új műsor másik nagy slágere: A fürdőző Nimpha, egy 3 felvonásos művésztragédia, amelynek a kiállítását festőien szép, a színessége pedig az élet legmélyebb érzéseire van építve.

* Az aradi Vörös Kereszt megtartja az elmaradt hangversenyét. Augusztus főhercege-asszony aradi fogadtatását nívós hangversenyyel akarta a Vörös Kereszt Egyesület és a helyőrség parancsnoksága fényesebbé tenni, ettől azonban Urbán Iván báró közbejött halála miatt lemondtak. Miután a hangverseny már elő van készítve, azt utólagosan, október 30-án tartják meg a Kulturpalota dísztermében, mint tervezve volt, felerészben a Vörös Kereszt és felerészben az aradi háziéred elestől hátsói családjaik támogatására. A hangversenyen, amelynek részleteit legközelebb a lapok útján hozzák nyilvánosságra, a katonazenekaron kívül Tóth István Emil és Vass Sándor szerepel.

Sonnino is megbukott Bulgária miatt.

(Oroszország nem vonul be Romániába. — Az olaszok nem tudják mit cselekedjenek. — Franciaország sem tud segíteni a szerbeknek.)

— Távirati tudósítás. —

Pétervár-Berlin, október 19.

Oroszország nem bántja Románia semlegességét.

Pétervár. A pétervári távirati iroda hivatalosan megcáfolja azt a hírt, mintha Oroszország meg szándékoznék sérteni Románia semlegességét, hogy Bulgáriát megtámadhassa.

Lemond az olasz külügyminiszter.

Berlin. A Tageszeitung jelenti Genfből: Római magánhírek szerint Sonnino külügyminiszter lemondása közvetlenül küszöbön áll. Salandra továbbra is bírja a király bizalmát, ha megfelelő utódot fog kapni Sonnino helyett. Sonnino folytonosan intette a négyesszövetség diplomatait Bulgáriától, de nem tudta Delcassénak a bolgárokhoz való bizalmát megrendíteni.

Az olaszok Montenegróba készülnek.

Karlsruhe. Több olasz vezérkari tiszt érkezett Cettinijébe, ahol Nikita király elnökiésével tanácskozás volt. Alitólak küszöbön van az olasz csapatoknak Montenegrón keresztül való szállítása (?)

Olaszország nem harcol a Balkánon.

A Giornale d'Italia kizártnak tartja, hogy Olaszország ez idő szerint arra kötelezné magát, hogy csapatokat küldjön a keleti harctérre. A lap azt hiszi, hogy az olasz kormány is ezen az állásponton van.

Milano. Az olasz cenzura törli mindazokat a cikkeket, amelyek azon a véleményen vannak, hogy Olaszországnak segítségtől kell sietnie Szerbiának. Az Idea Nazionale cikkéből csak a cím maradt meg és a Secolo vezércikkének második fele, amely szintén az intervenció mellett foglal állást, kimaradt. A Secolo római tudósítója panaszkodik, hogy a szövetségesek közt még mindig hiányzik az egység a Balkán-kudarc ellenére is.

Páris. A Petit Journal jól értesült diplomáciai körökből jelenti, hogy Olaszország részt vesz a balkáni akcióban. Főleg tengeren fogja a szövetségeseket segíteni és Bulgária és Törökország partjai ellen küld hadihajókat.

Páris. A kamara folyosóin híre terjedt, hogy Viviani bejelenti, hogy Olaszország részt vesz a balkáni akcióban. Albánián át akar segítséget vinni Szerbiának.

Vigasztalan híreket kapott a francia miniszterelnök.

Genf. A francia minisztertanács tegnapi ülésének elején Viviani miniszterelnök kijelentette az újságíróknak, hogy a külügyi tárca még szabad. A minisztertanács elállott attól, hogy hadat üzenjen Bulgáriának és csak annak megállapítására szorítko-

zott, hogy Franciaország és Bulgária október tizenhatodika óta hadiállapotban van egymással. Azokat a szerbiai táviratokat, amelyeket a francia kabinet kapott, *vigasztalan tartalmuknál* fogva megmutatták ugyan az újságíróknak, de megtiltották a közzétételüket. A külügyi hivatal sajtóirodája megkérte a párisi lapokat, hogy csatlakozzék a londoni sajtó akciójához, amely Görögország megnyerését célozza és hogy óvatosan bánjanak az *olasz-görög viszony tejtegetésével.*

Görögország a válaszon.

Páris. A Petit Parisien jelenti Londonból: Az itteni görög kolónia legtekintélyesebb tagja Burluni, kijelentette, hogy meg van győződve, hogy Görögország a szövetségesek pártjára áll, de ha ez nem lenne így, akkor sem harcol a központi hatalmak oldalán. Görögország különben nem sokáig tétovázhat, mert kényszeríteni fogják a döntésre.

Visszarendelt görög csapatszallító hajó.

London, október 19. A Daily Chronicle jelenti Newyorkból: A Wasiliev Konstantinov nevű görög hajót, amely kétezer tartalékkal elindult, szikratáviró útján visszarendelték.

Venizelosz intrikája.

Athén. Venizelosz folytatja aknamunkáját a kormány ellen és lapjaiban a nép hangulatát igyekszik az entente számára megnyerni. A Patris legutóbb azt a szenzációt pattantotta ki, hogy Bulgária és Németország között szerződés jött létre Görögország rovására. A szerződés szerint, melyet akkor irtak alá, mikor Hohenlohe herceg Szófiában volt, Bulgária részt vesz a háboruban a központi hatalmak oldalán és ezért Németország garantálta neki egész Albániát, a szerb és görög Makedóniát Szalonikivel együtt. A Venizelosztól távol álló lapok legnagyobb része erőteljesen állást foglal a volt miniszterelnök ellen, sőt egyes lapok állandóan így aposztrofálják: Venizelosz a kutmérgező.

Athén. Az Akropolisz a Balkánon beállott helyzettel foglalkozik és hangoztatja, hogy a Törökországgal és Bulgáriával fenállott nézeteltéréseket végleg kiküszöböljék. Az ország már nem várható tovább arra a kormányra, mely a központi hatalmak jóindulatu barátságának a Venizelosz-kabinet által csaknem véglegesen elszakított fonálát ismét felvegye.

Küszöbön a görög-szerb szerződés hivatalos felmondása.

Athén. A Nea Imera értesülése szerint az a hír, hogy a görög-szerb szövetségi szerződést máris felbontották volna, korainak bizonyult. Annyi azonban — politikai körök véleménye szerint — bizonyos, hogy a szerződésnek görög részről való hivatalos felmondása már a legközelebbi napokra

várható. A szerb követség és az athéni külügyminisztérium között néhány nap óta semmi érintkezés nem történik és a görög követ, annak ellenére, hogy kormányától határozott utasítást kapott erre nézve, nem kereste fel Zaimis miniszterelnököt, segítségkérés ügyében.

Vergődik az entente a Balkánon.

Bécs. Diplomáciai forrásból jelentik: Egy új négyesszövetség jött létre Európában, a melyet Ausztria-Magyarország, Németország, Törökország és Bulgária alkot. Az új szövetségben rengetek erő és életrevalóság él és az a gondolat, hogy az óriási front Rigától a Vogézeken, az Isonzón és a Timok völgyén át, egész Wolhyniáig vezet, valósággal káprázatos. Soha nem látott a világ ilyen hihetetlen erőparazlást és a természet és a tudomány segítőeszközeinek ilyen fölényes igénybevételét.

Az új négyesszövetség gyökerében és összetételében más, mint a régi. Ez a különbség a tizenötödik háborus hónapban élesen és következetesen megnyilvánul. A szerbiai eredmények nemcsak katonaiak, hanem politikaiak és diplomáciaiak is. Amikor a balkán blokk tagjai egymásra törttek, akkor Bulgáriának, a melyet Oroszország, Anglia és Franciaország elárult, tulajdonképpen össze kellett volna omolnia. Ez a várakozás nem vált valóra, Bulgária erős és Romániával és Görögországgal tartja a jó viszonyt. Athénben és Bukarestben jól tudják, hogy a négyesszövetség valójában az orosz politika eszköze, azé a politikáé, a mely a Balkán államokat meg akarja fosztani szabadságuktól.

Venizelosz, az entente diplomált ügynöke megbukott és a görög király uralkodik, mint mindig, a maga országában. Ez a tény nem maradhatott hatás nélkül Romániában sem: a nemzeti egység ligája, élén Take Jonescuva és Filipescuval, kifejezte bizalmát a király és a kormány iránt. Ugy látszik, hogy Románia is tisztán látja a helyzetet és az entente a Balkánon is magára marad.

A világháború egyik legnagyobb eseménye a Dardanella-akció teljes bukása. Konstantinápoly meghódításának tervét abban a percben ejtették el, amikor a központi hatalmak és Bulgária győzelmesen nyomulnak előre Szerbiában és a központi hatalmak Törökországnak két kézzel sietnek segítségére. Grey Konstantinápolytól tartotta fogva Oroszországot és tántorította el a különbke gondolatától. Most ez a fegyver is elveszett.

Szerbia megmentése egyike a legnehezebb és legkétezebb feladatoknak. Az entente csapatai nem elegendők ahhoz, hogy az átfogó mozdulatok erejét gyengítsék és a szállítási nehézségek még akkor is horribilisek volnának, ha az entente egyáltalán nélkülözni tudna csapatokat a többi hadszíntéren. Ez az eset nem következett be: a francia offenzíva kudarca és az orosz offenzíva lehetetlen volta teszi válságossá a Balkán-helyzetet.

Görögország visszaadja a kölcsönt Olaszországnak.

Róma. A görög követ közölte a külügyminiszterrel azt a választ, a melyet a görög kormány a szerződési kötelezettség teljesítésére vonatkozó szerb kérdésre adott. A válasz a már ismert görög szempontokon kívül utalást tartalmaz arra, hogy Szerbia európai szövetségeseivel együtt megszakitotta a diplomáciai összeköttetéseket Bulgáriával, anélkül, hogy előbb Görögországgal, szövet

ségesével, megegyezett volna. A görög közlés azzal végzi, hogy a görög kormány nagyon sajnálja, de jelenleg Szerbiának tényleg nem lehet segítségére. Biztosítja azonban, hű barátsággal tovább fog igyekezni, hogy Szerbiának Görögország nemzetközi helyzetével minden megegyeztethető módon segítségére legyen.

Minden magyar ember adjon kölcsönt, ha a haza kér!

H I R E K. LEGUJABB.

Erkezett reggel 3 órakor.

Pirot eszik négy napon belül?
(A bolgár fővezér nyilatkozata.)

Budapest. A Pester Lloyd tudósítója jelenti Szófiából: Vranja bevételét itt nagy meglepéssel fogadták, miután ezáltal a vasuti összeköttetés Nis és Szaloniki között megszakadt. A szerb hadsereg a szövetségesektől teljesen el van vágva. Jekov generalizmus egy beszélgetésben meglepéssel megállapította, hogy a katonai akciók haladásától tontos eseményeket várnak Vranjánál. Pirot elesét négy napon belül várják. A négyesszövetség akcióját Bulgária ellen lehetségesnek tartják, de jelentéktelennek, ha Görögország semleges marad. A bolgár hadsereg minden eshetőségre kész és hangulata kitűnő.

Róma. A Stetani ügynökségnek jelenti Athénből: Tizenhetedikén, tegnap elindultak a szövetséges seregek Szalonikiból a szerb-bolgár határra.

London. Az angol sajtóiroda jelenti: Sir Charles Monro az expedíciós sereg főparancsnokává nevezték ki. Sir Jon Hamilton tábornok visszatér Angliába, hogy jelentést tegyen. Monro tábornok megérkezéséig Birdwod vezérőrnagyot bízták meg a csapatok vezetésével.

Az Unio semleges akar maradni.

Washington. A Reuter ügynökség jelenti: Spring Rice angol nagykövet az egyesült Államok valamennyi angol konzulátusához köriratot intézett, amelyben felszólítja a konzulokat óva intésük a brit alattvalókat amerikai semlegeség bármiféle megsértésétől és olyan propagandától, amelynek az lenne a célja, hogy az Egyesült Államok közvéleményét befolyásolja.

Japán nem köt szövetséget Oroszországgal.

London. A Reuter ügynökség jelenti Tokióból: Az Asahi-Simbun nevű tokiói lap hivatalos kijelentést közöl a kormány köréből, mely szerint téves az a hír, mintha a japán kormány az orosz kormányt felkérte volna a japán-orosz szövetség megkötésére.

Véres zavargások Pétervárott.

Berlin. A Lokalanzeiger krisztianiai távirata, amint egy Pétervárról megérkezett személyiség beszéli, hogy az utóbbi időben Pétervárott új véres zavargások voltak. A munkások és diákok vörös zászlókkal vonultak az utcákra egy térre, ahol Tsedse képviselő beszélt. A дума összehívását követelte. Ekkor közbejött a rendőrség, mire a tömeg utcaköveket szedett és közpört zúdított a rendőrség ellen. Erre közölközték szabadították a népre. Sok ember megsebesült.

Trónörökösünk a galicai fronton.

Bécs. A trónörökös meglátogatta Bóhm-Ermolli seregét Kelet-Galiciában. Négy napig megszemlélte az összes csapatokat és személyesen tüntetett ki hősokeket. A trónörökös ma visszatért a királynak jelentést tenni tapasztalatairól.

Köburg Lipót herceg mindkét szemére megvakult.

Bécsből jelenti: Rybiczka kisasszony véres tettét heves szóváltás előzte meg. Lipót herceg kijelentette, hogy szakítani akar, amire Rybiczka kisasszony erre négyszázezer korona végkielégítést követelt és kijelentette, hogy hajlandóan mutatkozik ezért Bécsből elköltözni. A pénzre szüksége van — mondotta, — hogy rangjához mértén élhessen. A herceg sokkolt az összeget, a mire a hölgy elkövette a merényletet. Az orvosi tudomány a második szemét sem tudta megmenteni. Ma délután a balszemét is eltávolították operációval.

A katonák meleg ruháért!

*

Resch tábornok és Gidófalvy törzsorvos urak levelet intéztek hozzám, s általam kérő szóval fordulnak Arad lelkes hölgyeihez, azokhoz, kik tavaly is oly fényes eredménnyel végeztek gyűjtést, melynek eredményeként közel 8000 szegény sorsú katonát jutattak meleg ruhához, kéri: ismételjék meg a gyűjtést az idén nyáron, hiszen a harc dúl most is és a zord hideg tél közeleg.

A meleg szívet igazoló, a katonaság sorsát átérző eme levél nyomán tanácskozássra hívtam a jótékony hölgyeket, s ők oly szép számban kerestek fel, hogy már e tény egymagában biztosíték a kívánt sikerre.

Eddig a következő hölgyek vállalták a gyűjtést: Zschariás Aladárné, Tullics Lászlóné, Steiner Jakabné, Varjassy Arpádné, Ottovay Józsefné, Dolga Imréné, Boros Jusztin, Drescher Giza, Kövér Lajosné, Domonkos Gyuláné, Laczay Endréné, Odor Béláné, dr. Issekutz Lászlóné, Blau Gizella, dr. Tisch Mórú, Urbányi Béláné, Beles Vazulné, Vertán Lukácsné, Popovics Györgyné, Pop O. Istvánné, Vajdics Györgyné, Ghilezán Liviusné, Szemere Kálmánné, Fodor Aladárné, Ozv. Kohlbauer Ferencné, Bignio Mariska, Bozóky Mátyásné, Uray Józsefné, Simonfy Aladárné, dr. Pacold Ottokárné, dr. Polónyi Jenőné, Kereskedelmi szakiskola növendékei, Ortutay Lajosné, Lajta Józsefné, Kara Gyözné, Mittner Józsefné, Juhász Vass Anna, Telbisz Béliné, Pozsgay Istvánné, dr. Varjassy Lajosné, Keller Ivánné, Salacz Dezsőné, Ozv. Junga Sándorné, Perzsa nővérek, Urbányi Ilona, Cserépy Bimoi és

Csöpi, Vertán Sári, Vertán Ida és Vertán Ilonka.

A véres kereszt tevékenysége nem ölelt fel közvetlenül a jótékonyt ezen terét. A jelen gyűjtés keretén belül gyűjtöztetik az. Ne vonuljon féltve az adakozás elől senki. Mentől több szegény harcos kap meleg ruhát, — annál kevesebb kerül megfagyott végtagokkal, hidegtől elszigáztott egésséggel a kórtermekbe. A gyűjtést a hölgyek pecséttel ellátott íveken eszközlik, s az adakozók hírlapilag lesznek nyugtatva. A jó Isten, ki felettünk van, áldását küldi a jószívűkre. Kérő üdvözléssel dr. Mülek Lajosné.

— A trónörökös jegyzése a hadikölosönre. Budapestről jelenti: A trónörökös ötszázezer koronát jegyzett úgy a magyar, mint az osztrák hadikölosönre.

— Amerika népe megunt a háborút. A Frankfurter Zeitung írja: Az európai háborus eseményeket Amerikában már megunták. Mind szélesebb körök zárkóznak el a háboru eseményei elől és a lapok garmadával kapják a leveleket, melyekben az olvasók közlik, hogy a háborúról már tudni nem akarnak, vagy hallgassák el tehát teljesen a harctéri jelentéseket, vagy legalább korlátozzák a hadi híreket. Így történt, hogy Amerikában újabb napilapok és hetilapok alakultak ama szigorú elvvel, hogy olvasóiknak nem adnak semmiféle hadi jelentéseket és abba a hitbe fogják ringatni őket, mintha Európában nem is lenne háború. Az ily jellegű lapok között az első a „The St. Louis, Warless welky wonder”, amely különösképpen Londonban jelenik meg és a napokban megjelent első számában ki teszi azokat az okokat, melyek megindulásának alapul szolgáltak. Nem érdektelen az amerikai és Londonban megjelenő lap érvelését ide jegyezni. Mindenekelőtt kijelenti a lap, hogy az európai háború az amerikai nép nagy tömegére nem bír olyan jelentőséggel, hogy róla állandóan hosszabb cikkeket szövjének. A belső amerikai népet a háborus események hidegen hagyják és lapjaitól a nép hasonló magatartást vár. Felveti a lap azt a kérdést is, hogy vajjon az entente vagy a központi hatalmak híreit közölje-e az amerikai sajtó. E kérdés is azt javasolja, hogy semmit ne hozzanak a háborúról.

— Minisztertanács. Budapestről jelenti: Ma délután öt órakor Tisza István gróf elnöklésével minisztertanács volt, melyen a kabinet valamennyi tagja részt vett.

— Halálozás. Polgár János, az aradi állami főreáliskola nyugalmazott tanára ma elhunyt. Sok nemzedék emlékszik vissza meleg szeretettel és mély hálával az elköltözöttre. Buzgó, lelkiismeretes tanár volt. Szaktárgyait a magyar irodalmat s a történelmet friss közvetlenséggel s érdeklődést lebilincselő elevenességgel tanította. Született nevelő volt, ki a gyermek lelkét ösztönyszerűen ismerte, egyszerűen tanult pedagógus is, ki ezeket a lelkéket alakította, idomította, a szó legszebb értelmében nevelte. Aradon sok régi tanítványa él, kik bizonyára épen olyan szeretettel őrzik emlékét, mint kartársai, kikhez szívvél-lélekkel ragaszkodott.

— Megdrágultak az orosz lapok. Pétervárról jelenti: Valamennyi pétervári lap egy időben tudtja olvasóival, hogy a háború következtében támadt anyagi krízis folytán, a lapkiadók példányonként egy kopekkel fölemelik a lapok árát. Ez a dráztatás csak a példányonként való előállításánál történik és ideiglenes jellegű.

— Alaptalan vád egy községi rendőr ellen. A múlt hét esztendőnkén a zsigmondházi községi fogdában egy Barth Anna nevű tizennyolc éves parasztleány öngyilkossági szándékából felakasztotta magát és mire tettét észrevették, halott volt. A leány egy lopás gyanúja alapján aznap került a fogdába és mikor a községbeliek megtudták, hogy meghalt, arról kezdtek suttogni, hogy Barth Annát egy rendőr a fogdában holtra verte, azután pedig fejkendőjével a fogda ajtajának sarkára felakasztotta, hogy így az öngyilkosság látszatát keltsse. Ez a hír Aradra is eljutott és bár sem az ügyészségre, sem a rendőrségre semmiféle feljelentés nem érkezett, *Eckensberger Károly*, az aradi királyi ügyészség vezetője, hogy meggyőződjék a súlyos vád valóságáról, az azóta eltemetett leány exhumálását elrendelte. Ma délután fél egy órakor *Anssterweil László dr.*, *Posgay István dr.* törvényszéki orvosok, *Tompá Gyula dr.* királyi ügyész és *Fikker Károly* vizsgálóbíró-helyettes kiszálltak Zsigmondházára az exhumálás megejtésére. A törvényszéki orvosok a hullát felboncolták és határozottan megállapították, hogy a leány önkéntesen vetett véget életének. Sérüléseket egyáltalán nem találtak rajta, és megállapítást nyert az is, hogy a halál közvetlen oka fulladás volt. Ezek után természetesen a megvádolt rendőr ellen a nyomozást, minthogy semmiféle terhelő adatok nem merültek fel, megszüntették.

— Kereskedők utazása Oroszlengyelországba. *Green Nándor* főkapitány a kereskedelemügyi miniszter ur rendelete alapján közhírré teszi, hogy azon kereskedők, vagy iparosok, illetve kereskedelmi, vagy iparvállalatok képviselői, akik Oroszországnak osztrák-magyar katonai igazgatás alatt megszállott területeire skarnak utazni, utlevelüket nem kötelesek a hadügyminiszterium, vagy a hadsereg főparancsnokság, illetve valamely kirendelt utlevélvizsgáló állomás láttamozásával ellátni, hanem az illetékes kereskedelmi és iparkamaránál kiállítandó előírással szövegeű és az I. fokú iparhatóság által láttamozandó igazoló okmányt az utlevélén kívül magukkal vinniük.

— A hős szerkesztő. *Párisból* jelentik a *Neue Zürcher Zeitung*-nak: Még mindenkinél élénk emlékezetében van az a lelkes cikk, melyet a *Paris-Midi* főszerkesztője, *Maurice de Waleffe* írt. „Holnap — jelentette — leteszem a tollat, hogy karddal a kezemben harcoljak s ha kell, meghaljak Franciaországért.” Ezekkel a poétikus szavakkal bucsuzott el olvasóitól a háború kitörésekor. Azóta tizennégy hónap múlt el s hallgatott a hír a kitűnő hazafiról. Most végre újra megszólal lapjába, (de ezúttal néhány oktavával csöndesebben. Ezt írja: Tizennégy hónap óta működtem egy katonairaktárnál. Hasznos, de dicsőségre nem pályázó taktikus voltam, akinek a csaták pompás színyegét csak a hátsó oldalán lehetett látni, míg mások, mint hősök, halhatatlanná tették magukat rajta. Azt hittem, hogy sebeket mutatnak majd a hazámnak, de csak egy bronchitist szereztem.”

— Botrányok egy képviselőtestületi ülésen. Izgalmas botrány játszódott le, amint az ottani lapok írják Gyergyószentmiklós város képviselőtestületi ülésén. A botrányra az szolgálhatott alkalmat, hogy a város egy szűkebb bizottságot romániai kukorica beszerzésével bízott meg és a képviselőtestületi ülésen e bizottság egyes tagjait nyíltan megvádolták, hogy a kukorica árait saját maguk javára elfogadott tetemes jutalékokkal a város közönsége kárára megdrágították. A vihas botrányval végződő ülés az eset felett rosszaságát és megbetránkoságát fejezte ki és a gyanusi-

tottakat összes bizottságaiból kizárta. Az odavaló újságok szerint a megvádolt bizottsági tagok jutaléka 100 százalékkal tette drágábbá a város közönsége részére beszerzett „olcsó” hatósági terményt.

— A Magyar-lengyel egyesület néhány nap előtt a magyar törvényhatóságokhoz fordult, hogy azon érzések jegyében, melyek évszázadok bujában és örömeiben testvérré tették a magyart a lengyelrel, — emeljék fel szavukat multjukhoz méltóan, a háboruban legérzékenyebben sújtott, a megpróbáltatás rettentő óráit átszenvedett, szabadságát váró lengyel nemzetért, mely bánatos fáradt lelke egész bizodalomával és reményességével tekint azokra, kiknek médjukban lesz dönteni a lengyeliség jövő sorsáról. Most az egyesület a következő felhívással a társadalomhoz fordul: A Magyar Nemzetet ezer éves barátság, jóindulat és hála köti Lengyelországhoz s ezen érzelmek ujult erővel támadnak fel lelkében, mikor a Lengyel Nemzetnek további sorsa kerül döntés alá. A sors Európa egykori Nagyhatalmát mélyen megalázta. Saját vére, akivel egy bölcsője volt, emelt reá orgyilkos kezét s rakott bilincset reá. A világtörténelemnek örökké ragyogó lapjai lesznek azok, amelyekre az elbukása óta vívott szabadságharcok vannak felírva. A szabadságért egyetlen nemzet se vérezett még annyit, mint a lengyel. Ezekben a harcokban soha segítő kart nem talált széles e világon. A zsarnok ökle minden egyes vérbeftalt kísérlet után annál súlyosabban nehezedett reá. Kegyetlen, féltékeny volt a féltágra kiterjeszkedő Orosz birodalom, mert tudta, hogy hatalmát csak addig rettegik, amíg rabságban tudja tartani Lengyelországot. A mostani világháború által pusztává tett lengyelországi romok között előtérre újra a „Jeszcze Polska nie Zginieła”, az örök reménykedés szava. És a harctereken a lengyel himnusz énekelve mennek győzelemre, vagy a halálba a legendás lengyel fiúk, a legionáriusok. És elesnek, vagy bennük maradnak a hazáért való küzdelemben a fegyverfogható férfiak mind. Özvegyeknek, árváknak az országa lett újra Lengyelország! De a bilincs lehullott s a Lengyel Nemzet ezer sebtől vérezve még, de reménykedve kiált igazságért a világhoz. És mi, magyarok, velük együtt emeljük fel kérés szavunkat. A lengyelek és a mi érdemeinkért. Az igazság nevében küzdjük végig a nagy harcot; ez igazság intézze el sorsát Lengyelországnak is. Szívünk együtt dobban az övéikkel. A két nemzet kéz a kézben áll: szabadságot kérve Lengyelország számára!

— Ujabb földrengés Temesvárott. Temesvárról jelentik: Ma délelőtt ismét m gremegett Temesvár alatt a talaj és bár a mai földrengés jóval gyengébb hatású volt, mint a szombat esti, mégis igen sokan érezték a földlökést. A temesvári szeizmografiai műszerek délelőtt féltizenegy órakor jelezték a közeli földrengést, amely egy földlökésből állott. A tudományos műszereken a horizontális komponens kilengése 150 milliméter, a vertikális komponens kilengése pedig 25 millimétert mutatott. A multkor 70 milliméter volt a vertikális komponens kilengése. A földrengés iránya ezúttal is dél-délnyugati volt és körülbelül 40–60 kilométernyire lehet most is a kiindulási pontja. Közlebbi adatok még nincsenek a földrengés hatásáról. A városban igen sokan érezték a rengést, a lakásokban a poharak összeestődtek, a képek, csillárok megmozdultak, szóval a szokásos tünetek általában észlelhetők voltak.

— Elítélt posztónagykereskedő. Budapestről jelentik: Az V. kerületi kapitányság öt napi elzátásra és 500 korona pénzbírságra ítélte *Braun Ignác* budapesti posztónagykereskedőt, a *Braun Testvérek Bálvány-utcai cég* főnökét, mert *Kuhn Ottó* brünni gyárosnak a maximális áron felül háromezer métermázsá gyaljut adott el. A följelentést *Kuhn Ottó* tette meg ellene. *Krausz Ignác* felebbezett az ítélet ellen.

— Életre-halálra. (Nagy detektív sláger az Urániában.) A színház tegnap egy elsőrangú detektív sláger mutatót be. Az idei évad elvitáztatatlan legkittünőbb detektív képét. A tegnapi bemutató hatalmas sikere felett nem kell csodálkoznunk, ha tudjuk, hogy egyik fővárosi legnagyobb mozgó színház heteken át szerepeltette műsorán. Nem elavult téma, új a beállítás, új a jelenetek forgatójai, melyek mindegyike újból és újból meglepetést tartogatnak a nézők számára. Egy rabló banda kézrekerítése képezi a darab tárgyát, akik egy milliárdos leányt rabolják el, hogy ezáltal kincseket érő tervek birtokába jussanak. Furfanggal, ravasszággal veszik körül tervüket, de végül meghiusul minden reményük és a banda feje a földi igazság-szolgálatás elől a halálba menekül. — „Csak álom volt...” Világszenzáció *Erna Morenával*, legközelebb az Urániában. 5

— Meleg trikók gyermekek és felnőttek részére, szép flusapok és leányka kalapok, keztük és harisnyák, ugyszintén gyermek-kocsik és gyermekszékek gyári raktára. Legolcsóbb bevásárlási forrás *Fischer Nagyáruház*. Fénykép kedvezmény. 227

— 35 dekás tábori dobozok *Kerpelnél*.

— A világháború térképei *Kerpelnél*. 193

— Őszi divatlapok *Kerpelnél*. 193

Senki ne maradjon el a nemzeti kölcsön aláíróinak hadseregéből!

A francia külügyminiszterium lapja — rólunk.

(A „Le Temps” érdekes cikkei.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, október 19

Franciaország előkelő pénzvilágának leib-zsurnálja, a „Le Temps”, a szegény és gyámoltalan francia külügyminiszterium régi szócsöve október első felében megjelent példnyaiból csaknem valamennyi megérkezett a minap az egyik aradi közhivatalba. A Le Temps cikkei figyelemre méltók már azért is, mert a tárgyilagosságra törekcsenek és nélkülözlik a hazug szenzáció hajhászatot.

Néhány nappal ezelőtt megjelent vezércikkében foglalkozik az általános külügyi helyzettel és megállapítja, hogy az ententére nézve nem egészen vigasztaló a jelen pillanat, mert a Balkánon lehangelő fordulat állott be. De mindjárt hozzátesszi, hogy azért a végső győzelem föltétlenül az entente hatalmaké. És ennek a győzelemnek alapforrása: a francia nép fölséges viselkedése. Az a nép, a mely ilyen imponáló módon tudja elviselni a csapásokat is, biztos reményekkel és föltétlen győzelmi reményekkel nézhet a jövő elé.

Az október 14-én megjelent vezércikkben Olaszországgal foglalkozik és megállapítja, hogy Itália nem akar újat húzni Németországgal, azért vonakodik csapatokat küldeni a Balkánra. „Pedig érthetetlen Olaszország viselkedése. Miért nem akar háborúba keveredni Németországgal? Mi tartja vissza ettől? Hiszen már kétségtelen módon bebizonyult, hogy német katonák az olasz harctereken is működtek, különösen a Trentinóban. A szerb harctereken elfogtak néhány német katonát, a kik kijelentették, hogy a mult hónapban az olaszok ellen harcoltak. Ilyen körülmények között Olaszországnak nem kellene semmiféle tekintettel lenni a német érdekekre.” (Valószínű, hogy a Szerbiában állítólag elfogott néhány katona nem német, hanem osztrák volt, azonban a szerbnek mindenképpen német, a ki a szótól beszél. A szerk.)

Ugyanebben a számban külön cikk szól Magyarországról és Ausztriáról. A közleményt Bécsből keletkezett és beszámolnak az élmeit-kek rohamos áremelkedéséről. Magyarországról hosszabb cikket ír, mint Ausztriáról. Szintén az élmeiszorodásról és a beszerzés nehézségeivel foglalkozik. Idéni egy nagyon elterjedt budapesti délutáni lap vezetői-ke, amely azt mondja, hogy a két husztalan napból hét husztalan nap lett, mert a polgárság nem tud hozzájutni a drága hushoz. A szir áremelkedését a Le Temps egy hét alatt 40 százalékra becsüli és szerinte Magyarországon ma már 8 koronán alól nem lehet szirt venni. A francia lap ama reményének ad kifejezést, hogy nálunk az élmezési nehézségek még jobban fognak emelkedni és e miatt a magyar kormányt már a saját lapjai is támadják (?) Erdekes végül megemlíteni, hogy a nagy és szolidnak ismert lap külsején alig fedezhető fel a háboru nyomai. Az első oldala a normális formájú vezetői-kekkel kezdődik és csak egy-két apró fehér folt mutatja, hogy az has fejü konzervatív Le Temps-ra is élénken figyel a cenzur.

NEMZETI SZINHÁZ

Szerda, 1915. évi október 20-án:

C) Bérlet.

C) Bérlet.

S z i b i l l.

Operette 3 felvonásban.

Kezdete este 7/8 óraker.

Felelős szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.

NYILTTÉR.*

Limbeck János és fia első m. kir. szab. érckoporsó gyára és temetés rendező vállalata.

Ozv. Polgár Jánosné szül. Tóth Mária a saját, ugyszintén az alólirottak nevében is fájdalomtelt szívvvel tudatja, a forrón szeretett és felejtethetlen jó férj, illetőleg édes apa, nagypapa, dédapapa, após és rokon

Polgár János,

nyug. állami főreáliskola tanárnak,

folyó évi október hó 19-én, délelött 6¹/₂ óraker, életének 77-ik, savartalan boldog házasságának 54-ik évében, hosszas szenvedés után bekövetkezett jobblátra szenderült.

A megboldogult kedves halott földi maradványai folyó évi október hó 20-án délután 8 óraker fognak Bercsényi Miklósetta 28. számú gyászaházból a róm. kath. anyaszentegyház szertartásai szerint történt beszentelés után a felső temetőben lévő családi sírhelyen örök nyugalomra helyeztetni.

Az engesztelő szent-mise áldozat a boldogult lelki üdvéért folyó évi október hó 25-én reggel 9 óraker fog a főtisatellendő minorita atyák szentegyházában az egek Urának bemutatanni.

Drága emlékéit mindig kegyelettel fogjuk megőrizni!

Arad, 1915. október hó 18.

Ozv. Gross Károlyné szül. Polgár Anna, Szuchy Károlyné szül. Polgár Gizella, Polgár Ilona, Polgár Lajos, gyermekel. Endrődi Edéné szül. Gross Anna, Gross Ella, Szuchy Ida, Polgár Lalika, Polgár Magduska, unokái. Endrődi Sanyika, dédunokája. Szuchy Károly, Polgár Lajosné szül. Polgár Margit, Endrődi Ede, vejel és menyé.

* Az ezen rovat alatt közzétettéket nem vállalunk felelőséget.

Női felöltők

ujdonságok és szőrmeárak

:: nagy ::
választékban
megérkeztek

György Menyhért és Társa

áruházában Arad,
Andrássy-tér 8. sz.

a Minorita templom
bejáratával szemben.

Szabott árak. Telefon 855.

Tessék a címre ügyelni.

APOLLO SZINHÁZ

Október hó 20-án és 21-én
szerdán és csütörtökön

Fürdőző Nympha

Regényes színjáték 3 felvonásban.

Főszerepben: Johanna Tervin, a
Deutscher Theater tagja.

A Nordisk Films Comp. szenzá-
olója.

A bajader halála

Exotikus indiai történet 3 felvonásban.

Főszereplő: Ritta Sachetto.

Előadások 7, 8, 9 óraker kezdődnek.

Költözködők figyelmébe!

villany bevezetéseket,
csillár átszereléseket
jutányosan végez

Kalmár József
villanszerelési vállalata
Arad, Salac-utca 2. sz.
242. Telefonszám 242.

Erdőkezelő

Keresünk azonnali
belépésre erdőke-
zelőt, ki a keményfa-
termelés összes ága-
zataiban teljesen jár-
tas. A román nyelv
ismerete megkivánta-
tik. Részletes ajánla-
tok fizetési igények
megjelölésével

Seidner Bernát és Fia cég-
hez Soborsinba intézendők.

Meghívó.

Az Újszentannai Népbank Részvénytársaság

XIII. évi rendes közgyűlését

1915. évi november 7-én d. u. 2 órakor tartja az intézet saját helyiségében, melyre a részvényeseket az alapszabályok 16. §-ára és az aradi kir. törvényszék Cg. 141/915. számára hivatkozással tisztelettel meghívom.

Tárgyszorozat:

1. Jegyzőkönyv hitelesítő két részvényes megválasztása.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, az 1914. évi zárszámadások előterjesztése, indítvány a tiszta nyereség felosztásáról és e felett hozandó határozat; az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
3. Az alapszabályok módosítása. (Új alapszabályok tárgyalása.)
4. Három igazgató és négy felügyelő-bizottsági tag megválasztása. 4094
5. Egyéb indítványok.

Újszentanna, 1915. október hó 17-én. Szabó Béla s. k., elnök.

Megjegyzés. Az alapszabályok 16. §-a értelmében a közgyűlésen csak azok a részvényesek bírnak szavazati joggal, kiknek részvényei legalább 1 hónappal a közgyűlés megtartása előtt nevükre átíratk és a közgyűlést megelőző utolsó hivatalos napon déli 12 óráig az intézet pénztáránál törvény ellenében letétetnek.

Vagyon. Mérleg-számla 1914. december hó 31-én. Teher.

Pénzkészlet	47339	10	Részvénytőke ...	400000	—
Váltó-tárca	1850307	50	Tartalékalap ...	340362	—
Jelzálog kölcsönök	319156	—	Betétek	1131703	52
Költvény kölcsönök	70355	—	Visszeszámlított váltók	464855	66
Értékpapír	24250	—	Lombárd	50500	—
Folyó-számla	36831	71	Átmeneti kamatok	34180	19
Intézeti ház leírás után	36000	—	Be nem fizetett betét kamatadó	2943	64
Arverésen vett ingatlanok	70735	—	Fel nem vett osztalék	928	—
Átmeneti kamatok	22318	01	Letét	800	—
Leltár	4087	71	Mult évi nyereség áthozat	10006	27
Leltár leírás után	587	71	Egyenleg mint tiszta nyereség	45013	04
				55019	31
				2480792	32
				2480792	32

Újszentanna, 1915. évi március hó 2-án.

Hirsch József, s. k. pénztáros. Blöszéfer János, s. k. igazgató. Fogassy László, s. k. cégvezető-könyvelő.
 Büttinger János, s. k. Scherer M. Károly, s. k. Frank Viktor, s. k. Stieger Ferenc, s. k. igazgató. igazgató. igazgató.

Jelen mérleg-számlát a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítván, azt helyesnek és tökéletesen rendben levőnek találtuk. — Újszentanna, 1915. évi március hó 2-án.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG.

Princinger Mihály, s. k. Stieger András, s. k. Millich János, s. k. Scherer Géza, s. k. f. biz. tag. f. biz. tag. f. biz. tag. f. biz. tag.

Liszteladási hirdetmény.

Aradvárosi hatósági liszt ára magánfogyasztóknak:

- 1 zsák 85 kilogramm nuffás liszt 65 k. 45 fillér
 - 1 zsák 85 kilogramm főző liszt 50 k. 15 fillér
 - 1 zsák 85 kilogramm kenyérliszt 35 k. 60 fillér
- zsákok nélkül.

Viszonteladók és sütőmesterek megfelelő engedélyben részesülnek. Megrendelhető: 4093

Lévai és Stern cégénél.

Telefon szám 123.

Pályázati hirdetmény.

A békéscsabai helyőrségi élelmezési bizottság szállítóképes cégeket vagy egyéneket felszólít ajánlat tételre: marhahus, sertéshus, juhhus, disznózsír, burgonya és mindennemű fűszer cikkek havonkénti szállítására.

A szállító kötelezi magát egy-egy periodus alatt az árakat változtatlanul fenntartani és a megajánlott árukból a szükséges mennyiséget szükség szerint Békéscsabán leszállítani és köteles a nevezeti bizottságnál 10.000 koronát készpénzben vagy állampapírokban biztosítékként letétbe helyezni.

Am egy koronás bélyeggel ellátott ajánlatok két példányban, e hó 25-ig, terményekből minták becsatolásával, az élelmezési bizottság (Garnisonsmenageverwaltung) címére Békéscsaba küldendők.

Békéscsaba, 1915. október hó 14.

4018

Románul is beszélő

kereskedő segéd

fűszer, vas, vagy rövidáru szakmából azonnal felvétetik.

Ajánlatok kor és fizetési igények megjelölésével 4093

Friedmann és Szenes, Csermő

cimre kéretnek.

A kisjenői főhercegi uradalomban 16 drb 1, 2 és 3 éves fehér, magyarfajta

tenyészbika eladó.

Érdeklődők sziveskedjenek alulirt felügyelőséghez fordulni.

A Kisjenői Főhercegi Uradalom Haszonbérlete r. t. gazdasági felügyelősége. 4084

Használt ólom megvételre kerestetik.

Ha szeplőjeitől

meg akar szabadulni,

Ha tiszta, fehér arcobort

óhajt, használjon okvetlen Hajós-féle

Ibolya „Doré” krém.

Ara egy tégelynek 1 korona.

Ibolya Doré szappan 70 fill. Ibolya Doré puder 1 K 20 fill.

Vigyázat a „Doré” szóra.

Hajfestő a „Melogen”. Ara 2 korona.

Legjobb fekete v. barna Egy pár perc alatt bármely haját vagy bajuszt a legszebb állandó fekete színre lehet festeni, anélkül, hogy a színt le lehet mosni,

Szörvestő-Depilator. E kitűnő, a maga nemében páratlan szerrel minden alkalmatlan szőrejt aró, nyak vagy karokról stb, minden fájdalom nélkül pár perc alatt okvetlen eltávolítható. — Ara utasítással 1 korona.

A fenti szerek kaphatók a készítőnél **Hajós Arpád** gyógyszer-tárában

ARAD, Andrásy-tér 22. sz.

Álaptitott 1886. évben az Aradmegyei Közkórház számára.

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítódik.

Minden szó 4 fillér. Vastagabb betűvel 8 fillér.

Vastagabb betűvel kívánt szavak aláhúzással jelendők.

A legkisebb hirdetés 50 fillér. Az apróhirdetésekk elére fizetendők.

A hirdetések délután 1/2 óráig vétetnek fel.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

LEVELEZÉS.

Pesti asszony
szerdán hatkor Petőfi-utcában meg-
szólíthat. 4088

ALKALMAZÁST KERES.

Ügyes szobaleány
helybe vagy vidékre ajánkozik.
Cím Baranyi Róza Erzsébet-utca
9/a. 4087

Egy 16 éves
4 polg. végzett leány, irodai alkal-
mazást keres. Cím a kiadóban. 4071

Okl. óvónő
irodai alkalmazást keres. Cím
Emelet Ferencné, Ujszentanna 891.
szám. 4066

ALKALMAZÁST NYER.

Pénztárnok
és irodakísasszony azonnali alkal-
mazást nyerne. Német nyelv tu-
dása megkívántatik. Ajánlatokat
kérek „Szorgalmas” jellegére. 4085

Fiatl pincemunkásokat
keresek jó fizetéssel. Kádár se-
gédek vagy olyanok akik már
pincészetekben dolgoztak, előny-
ben részesülnek. Jelentkezők jölje-
nek irodámba. Domány József
Arad. 4089

Egy
románul is beszélő fűszerzakmá-
ban jártas hadmetes kereskedőse-
géd és egy jóházból való fiu tanu-
lónak azonnali belépésre felvétetik
Kugai Sándornál, Brád Hunyad-
megye. 4068

A mezőkováosházi
ari Casinó részére kisebb igényű
nő vagy férfi vendéglőst keresünk.
Ajánlatok a Casinó elnökének kül-
dendők. 4064

Könyvkötő segéd
ki önállóan dolgozni tud azonnal
alkalmazást nyer. Ajánlatok a
fizetési igény megjelölése mellett
az Aradi Nyomda r.-t.-hoz inté-
zendők.

LAKÁST KERESNEK.

Egyszobás lakást
keresek a Boros Béni-tér közelé-
ben, József főherceg-ut 6. I. 7. 4092

KIADÓ LAKÁS.

Apponyi-ut 2. számú
házban májusra egy lakás kiadó.
Bővebbet a háztulajdonosnál ugyan-
ott. 4097

2 szoba,
konyha és fürdőszobából álló bu-
torozott lakás Mikos Kelemen-u.
61. sz. alatt, közel a barakkhoz
kiadó. 4095

Azonnalra,
vagy november elsejére kiadó két
három szobás udvari lakás. Az
egyik a Szabadság-tér 16., a má-
sik az Óvár-utca 3. szám alatt.
Bővebbet ugyanott a házfelügye-
lőnél. 4044

Modern
négyszoba, előszobából álló par-
kettázott földszinti lakás (egyik
utcai szobába lépcsőházból külön
bejárat) villany, gázberendezéssel,
Török I.-u. 1/b. új házban novem-
ber 1-ére kiadó. 2647

INGATLAN.

Sarokházat keresek
megvételre két — három lakással
esetleg tiszttal, József főherceg-ut
6. I. 7. 4091

Zsidótemető-u. 49. számú
ház eladó. Értekezni ugyanott a
tulajdonosnál. 4070

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Katonai távosóvet
keres Ifj. Klein Mór könyvkeres-
kedése Arad, Fehér Kereszt épület.
4096

Több bronznyereg
lótakaró, ló felszerelések, alighas-
znált állapotban eladók Bleier Ignác
Szent Pál-u. 12. 4027

Étburgonyát
waggonátelben jutányosan elad
Bartha István terménykereskedő,
Brassó. 3948

Oltrom
olcsóbb mint a piacon, legfino-
mabb körtét, szőlőt és más gyü-
mölcsöt ajánlok. Galler Anna,
Deák Ferenc-utca Fehér Kereszt
épület. 3785

Lack
1 pántos cipő párja K 8, bársony
pántos K 8, chawro 1 pántos K 11,
bársony fűzős regatta K 11, bár-
sony gombos regatta K 11, lack
1915. divat, 1/2, Tango K 10. Cipő
Tőzsdé, Apolló mozi mellett. 3405

Ossi Divat Album

1000 ábrával kor. 2-40 Pichler
Sándor könyv- és papírkereskedé-
sében Arad, Szabadság-tér 1. 781

Elköltözés miatt
függönyök, asztalterítők, villany-
lámpák, nyergék, kantárok, lóta-
karók, butorok, képrámák eladók.
Értekezni lehet d. u. 2-181 6 óráig
Forray-utca, Nádasdy-palota. Be-
járat a második kapun, I. a. jobbra,
ajtó 1. 3959

Egy
jókarban levő önkéntes kőpönyeg
eladó. Cím a kiadóban. 4039

2 szoba
új butor Rakóczi-u. 7. sz. alatt
eladó. 4011

Elköltözés miatt
eladó egy szép nagy mozdó, nagy
tükör, hosszú asztal, nagy kép,
szobrok, virágvázák, üdögymek-
kocsi és korcsolyák. Megtekinthető
Deák Ferenc-u. 29. sz. II. em. 11
ajtó d. u. 2-5 óráig. 4073

DEAFF varrógépek

műhímezésre és ipari cé-
lokra, utolérhetetlen tartóssá-
guk, könnyű, zajtalan járás.
Waffenrad kerékpárok, Iró-
angyal védjegyes és Colum-
bia gramophonok, legújabb
felvételű Király Ernő lemezek
kizárólag

Hammer Vilmos
műszerésznél kaphatók
Arad, Szabadság-tér 5-6.
Telefon szám 96. 4007

A drága fűtőanyag
mellett sokat megtakarítunk,
ha a tüzelésnél

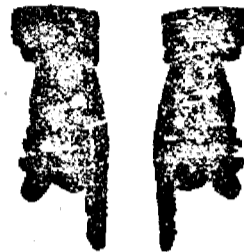
olcsó
hulladék papírt

használunk. Ilyen
hulladékpapír kb.
50 kilós bálákban
csomagolva kap-
ható: bálanként
2 koronáért az

Aradi Közlöny
kiadóhivatalában.

Singer

ajánl minden nagyság-
ban, olcsó áron

Singer Sándor

Arad,
József főherceg-ut 1. sz.
(a városházzal szemben.)

Ugyanott
Gyermekjátékok,
Bőrridikülők,
Harisnyák,
Keztyűk,
Zsebkendők,

Férfi fehérneműek,
Férfi kalapok

a legolcsóbban szerez-
hetők be 3000

Singer Sándor
üzletében Aradon,
József főherceg-ut 1.